

KáZsé *Egész Könnyű*

Az SzSzC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának lapja

VI. évfolyam 2. szám – 2017 március

Újszülöttmentők

2016 őszén és telén diákjaink csoportokban látogattak el a Szegedi Újszülött Életmentő Alapítvány prevenciós előadására, melynek tárgya elsősorban a koraszülés kockázati tényezőinek tisztázása.

Képeink a 9.b osztálynak tartott előadáson készültek, melyet szokás szerint **Pintér Sándor** professzor úr tartott. A professzor úrral és a középiskolás előadások céljaival kapcsolatban korábban interjú készült lapunkban, amely a 2016 januári számban olvasható. Innen idézzük most a professzor úr szavait:

„Csak 50%-nak maradjon meg, hogy mit hallott ebben az előadásban, már javul a helyzet. (...) Mert én hiszek bennetek.”

Tartalom

Újszülöttmentők	2. oldal
Színes - november-december.....	3. oldal
2017 méteres séta.....	5. oldal
Dánia.....	6. oldal
Szalagavató	12. oldal
Diáknap.....	14. oldal
Interjú Kónya Zsolttal.....	17. oldal
Interjú Kiszél Attilával	18. oldal
Divatbemutatók	20. oldal
„Szeged, ahogyan mi látjuk”	22. oldal
Irodalmi sarok.....	23. oldal
Folytatásos novella	24. oldal
Boszorkány-sziget	25. oldal
Hyperión - a kalóz	26. oldal
Aranyköpések	28. oldal
Könyv- és filmajánlók	29. oldal
Egyéb események	31. oldal
Gratulálunk!.....	32. oldal
Versenyeredmények	34. oldal
Pályázatok.....	35. oldal
Ne feledd!	36. oldal

Szines – ami megüti a fület, amin a szem megakad

A Mikulás természetesen iskolánk dolgozóinak gyerekeit is meglátogatta vidám, táncos rénszarvasaival. Tanulóinknak is osztott szaloncukrot, és közös szelfizéstől sem zárkózott el.

Volt diákunk, *Bönde Nikolett* most a GEMMA Alapítvány munkatársa. Megkértük, hogy írjon pár sort az alapítvány karácsonyáról.

„Nagyon jó volt a gyerekekkel együtt készülni a műsorra, ami nagyon nagy hatással volt a meghívott vendégekre és szülőkre. Mindenki csodálattal, érzékenyülve, de egyben mosolyogva nézte végig a műsort. Annyi szeretet, amennyi megtöltötte a Gemmat a karácsonyi ünnepségen és utána, mind a gyerekektől, mind a szülőktől és a munkatársaktól, szerintem nagyon kevés helyen van. Nagyon büszke vagyok az egész közösségre! Olyanok vagyunk, mint egy nagy család, mert nálunk a szeretet, odafigyelés, összefogás, segítségnyújtás az összetartó erő az év minden napján.”

A 9.b lányai két csoportban végiglátogatták a Gyermekklinika kórterméit, így az ő jóvoltukból a beteg gyerekek a Mikulás két lányát is megismerhették, akik sikeresen teljesítették „vizsgafeladatukat” krampuszaik és rénszarvasaik segítségével.

11.a-s lányaink egy ismert üdítőital-gyártó cég kamionjában találták meg a Mikulást.

Szines – *ami megüti a fület, amin a szem megakad*

Az idei Legszebb Hóember díjat szerkesztőségünk a fenti alkotásnak ítélte, amelyet Szabó Éva tanárnő készített a 14.a osztály diákjaival.

Idén negyedik alkalommal, decemberben ismét adománygyűjtési akciót szerveztünk. Ezen időszak alatt az iskola minden tanulója, tanára, és dolgozója a lehetősége és belátása szerint adakozhatott olyan rászoruló családoknak, akikhez a Vöröskereszt juttatta el a képen látható ajándékokat.

December 1-jén zajlott a már hagyományos AIDS-vetélkedő, 14 csapat részvételével. Zsűrielnökként ismét megtisztelt minket jelenlétével Dr. Pintér Sándor. A vetélkedőt a 14. Csecsemő- és gyermekápoló osztály csapata nyerte.

November 17-én iskolánk ismét sikeres programot zárt a Vöröskereszttel és a Véraló Állomással együttműködve. A tornateremben lezajlott véradáson 51 tanuló és 2 tanár vett részt. A tanulók közül 37 fő adhatott vért.

Iskolánk tanulóit részt vettek a Szolidaritás éjszakája rendezvényen 2016. november 17-én. A 9.f és a 13. Kg osztály Molnár Gyöngyi tanárnő kíséretében vett részt az eseményen.

Egy méterrel megint többre mentünk – 2017-ben

A rutinos osztályfőnökök már üzennek a diákoknak, hogy a téli szünet után a megfelelő öltözékben érkezzenek az iskolába. A figyelmeztetés persze főként a kilencedikeseknek kell, mindenki más megszokta már: az első tanítási nap első órájában annyi métert gyalogol az iskola aprajagyja (értsd: diákja-tanára) az épület melletti erdőben, ahányat írunk. Képriportot közlünk az idei sétáról is.

Van, aki élvezi...

Van, aki sokallja.

Van, aki fázik, és...

Van, aki tagadja.

De egy biztos: mindannyian elindultunk 2017-be. Mindenkinek jó utat kívánunk egész évben, legyen az útja izgalmas, élményekkel teli!

Kívánjuk, hogy a keresztutaknál mindig sikerüljön a jó irányt választani, és sose csüggedjete, így vagy úgy, de mindenki odaér 2018-ba is!

Október 23-án Csorba Fanni, Vili Eszter, Szűcs Adrienn, Lázár Dorottya és két 15. évfolyamos tanulóknak Jágerné Majoros Éva kíséretében dániai gyakorlatra utazott; hárman Nykobing Falsterbe, hárman Aarhusba. A kísérő tanár és a fenti négy tanuló beszámolója alapján összefoglaltuk az első hétről származó élményeiket, az érthetőség kedvéért különböző színekkel jelölve az egyes szerzőket.

Október 24-e, hétfő

Nykobingban Vili Eszter a geriátriai osztályon, Csorba Fanni az endokrinológiai/diabetes osztályon volt, Szűcs Adrienn pedig a tüdőbetegek osztályán.

Az osztályokon általában maximum 2-3 napig fekszenek bent a betegek, utána otthonápolásban részesülnek. Ennek köszönhetően mindig van férőhely a kórházakban, és a betegek is sokkal jobb az a tudat, hogy a saját otthonában lehet, és oda mennek ki a gondozók, ott ápolják. Így elkerülhető a hospitalizáció, depressziós betegség. A doktor napi egyszer foglalkozik a betegekkel azért, mert a dolgozók (ápolók, helperek, ápolói asszisztensek) mindent közölnek a doktorokkal.

Az első heti gyakorlatomat a Nykobing Falster Sygehus Hospitáljában töltöttem el a diabeteses, tizenkét kórtermes osztályon. Két-három ágy van egy kórteremben, ahol az ajtónál gumikesztyűk méretek szerint, mosdó, szappan és kézfertőtlenítő van elhelyezve. A nővérszobában egy táblán fel vannak tüntetve a beosztások, illetve hogy az ápoló hallgatóknak ki lesz a „mentoruk”. Az én nevem is fel volt tüntetve, egész héten Christinával voltam a pénteki nap kivételével.

Bemutattak az ápolóknak, mindenki nagyon rendes és kedves volt, sokat mosolyogtak.

Első nap, amikor körbevezettek, az egészségügyi eszközöktől, illetve segédeszközöktől elállt a szavam. Minden úgy van tervezve, hogy a nővérnek és a betegnek csak a legvégső esetben kelljen nagyobb erőfeszítést tenniük. Idejük is van a megfelelő protokoll szerint alkalmazni ezeket, ugyanis egy ápolóra általánosságban két-három beteg jut, és csak azzal a két-három beteg-

gel foglalkozik, míg bent tartózkodnak a klinikán.

A pácienseknek a munkaköri kompetencia szerint részletes tájékoztatást adnak az adott betegségről, és prospektusokkal látják el őket és hozzátartozóikat.

A betegfelvétel hasonlóan zajlik, mint itthon, azzal a különbséggel, hogy minden dokumentációt elektronikusan vezetnek, még az orvosok is lappal, számítógéppel, tablettel szaladgálnak.

Külön mosószoba, ágyneműtároló és gyógyszeráró raktár, ebédlő van. A mosószobában található a szennykosarak, a szemetes, ágytál, tisztítógép, és itt tartják az alapápolási kellékeket. Az ágyneműtárolóba „kézrátétellel” lehet bejutni, nem kell megfogni az ajtót, csak hozzá közelíteni a kezünket, és kinyílik. Méretek, hosszú ujj, rövid ujj szerint van csoportosítva a hálóing. Van csúszásgátló zokni is.

A gyógyszeráróba az ápoló kikészíti az aznapi gyógyszeradagokat, szigorúan csipesszel és gumikesztyűben. Az ebédlőben méretes plazmatévé, szobabiciklik és egyéb fitneszgépek vannak, hogy a betegeknek megfelelő legyen a kom-

fortérzetük .

Majd elkezdtük az ebédet osztani a betegeknek. Bevezetett egy szobába, ahol mintegy svédasztalszerűen voltak kirakva az ételek, italok. Felírta egy kis papírra, hogy mi a mai menü, majd megkérdezte a beteget, hogy mit szeretne enni a választékból. Persze ha valamiféle diét kell tartania a betegnek, akkor az ápoló állította össze az ebédet. Majdnem minden beteg önállóan tud enni, kevés ember van, akinek minimális segítség kell, az is legfeljebb csak kis falatokat kell készíteni.

Az étel nagyon jó minőségű, többféle szendvicsek vannak, és nagyon egészségesen táplálkoznak. Mindenkit kihívják az ebédlőbe, hogy ott

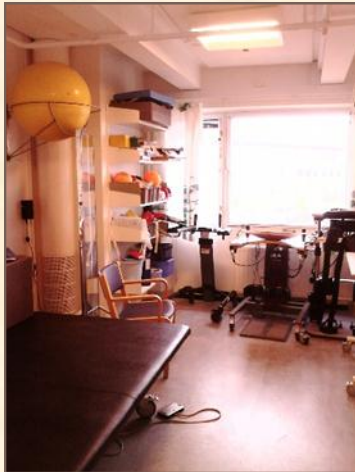
egyének, csak azok nem mennek ki akik, valami miatt ágyhoz kötöttek, oda tálcán kiviszik nekik. Láttam orrszondán keresztüli táplálást és gyógyszerelést, ebédosztást, és az ebédnél egy bácsi ki akarta tépni magából a kanült, de nem engedtem neki. Melléült az ápolója, és óriási türelemmel etette a bácsit, mert a bácsi nem akart enni. A gyógyszert folyadékkal, ill. joghurttal adják be a betegeknek.

Az összes ágy gombnyomással mozgatható. A mentorom megdöb-bent, amikor elmeséltem neki, hogy itthon bizony emelgetjük a betegeket.

A higiénés szabályokat is szigorúan betartják (persze van is rá megfelelő anyag).

Az ápolómmal be-mentünk a betegekhez, ahol lemosdatta, öltözködésben. Először mindent csak megfigyeltem, hogy lássam a megfelelő folyamatokat. A másik betegének volt egy sérülés a jobb lábujján, amiből váladék szivárgott. A sebből vettünk mintát, amit tenyésztésre küldtünk, hogy megfelelően tudjuk kezelni. Megnézte a sebet egy magasabban képzett ápoló, aki szakszerűen lekezelte a sebet, és kitisztította. Végül lefedte egy decubitusos fedlappal, és bekötötte. A betegek nagyon aranyosak és közvetlenek meg beszélgetni szerettek volna velem, csak egy baj volt, hogy ők nem tudtak angolul én pedig dánul.

Sok fizioterápiát láttam a gyógytornászok közreműködésével. A folyosókon sétáltatták a betegeket, ill. tornáztatták őket. Láttam, hogy egy betegét sétáltattak a gyógytornászok járókeret

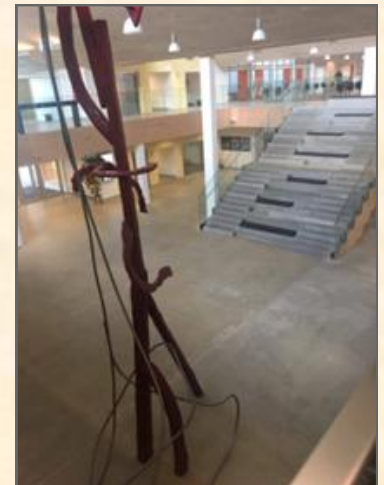

segítségével, és tornát is láttam (lábak hajlít-kinyújt, hajlít-kinyújt). Egy néninek bekentem a kezét kézkrémmel és meghallgattam a gyomránál, hogy jó helyen van-e a szonda. (levegő befújása=bugyborékoló hang).

Közben **Aarhusban**: Jan elvitt bennünket az idősellátó központba, ahol a lányok területi vezetői vártak bennünket. **A gyakorlati hely Trajnberg város mellett található. Ott már a mentoraink már vártak minket. Az én mentoromat Lone Markildnek hívják.**

A központ vezetője röviden beszélt a dán idősellátó rendszerről, melyről előzetesen már mi is tájékozódunk, majd elmondta, melyik lány melyik területre kerül, mi lesz a feladata, hogy jut el oda. Megegyeztünk a munkaidőben, és elérhetőségeinket kicseréltük. Amikor szükség volt rá, tolmácsoltam, segítettem a lányoknak kérdéseiket megfogalmazni, és a dán területi vezetők kérdéseire is segítettem válaszolni. Ezután Jan autóval megmutatta az egyes gyakorlati helyeket, majd buszbérletet váltottunk. Délután a partneriskolával ismerkedtünk meg.

A SOSU szociális és egészségügyi segítőket, asszisztenseket és ápolókat képez, fő profiljuk az idősellátás. **Jan körbevezetett, megmutatta a demonstrációs termet és egy berendezett ház mintáját. Ezután elmentünk a botanikus kertbe és az óvárosba is.**

Októbe 25-e, kedd

Nykobingban Malene-val elmentünk a betegekhez, majd már én is részt vettem a lefürdetésben, reggeliztetésben, és beadtam a gyógyszert szájon (per os). Az egyik néninek kivehettem a branüljét.

Megfigyeltem az eszközöket: nagyon tetszett, hogy akinek volt branülje, annak a kötésére egy kesztyűszerű gézt raktak fel, ami jobban fixál. A vérnyomásmérő is eltérő a miénktől. Itt egy tologatható gépet használnak, amin rajta van a vérnyomásmérő, a pulzoximéter, és a hőmérő. A vérnyomásnál papírmándzsettát használnak, és minden betegnek saját mandzsettája van. A branül úgy néz ki, mint egy kisebb kanül. Amiket csináltam ma: vérnyomásmérés, szaturáció, és

hőmérés, segítettem a pelenkázásnál, fürdetésnél, itattam a beteget. Megmutatták a gépen való dokumentálást, láttam betegfelvételt, antibiotikum beadását, szondán keresztüli táplálást, a beteg emelését (gép segítségével) és az ágyba vitelét.

Eközben Aarhusban Helgával együtt kísértem el a házi idősgondozó szolgálat szociális gondozóját idősellátó körútjára. Marianne minden gondozotról igyekezett részletes háttérinformációkkal szolgálni. Feltűnt, mennyire a gondozott áll a központban: önrendelkezését feltétlen tisztelik, kívánságai elsőbbséget élveznek. Volt olyan hely, ahova azért nem is mehettünk be, mert a gondozott nem szeretett volna idegeneket fogadni. Marianne-nak és társainak nagyon körültekintőnek és rendkívül rugalmasnak kell lenniük, hiszen gondozottjaik egészségi- és mentális állapota, szükségletei napról napra, sőt óráról órára változnak, illetve újabb gondozottak lépnek be a rendszerbe. A gondozók minden reggel megkapják beosztásukat. Fontos, hogy minden gondozotthoz a megbeszélte időben eljussanak, ugyanakkor a közbejött váratlan helyzeteket is megoldják. Például: orvost kell hívni, a gyógytornásztól személyre szabott gyakorlatokat tanulni, fertőzés megszüntetésében közreműködni. Egy-egy gondozotthoz

több szakember is jár: a már említett szociális gondozó, szükség esetén ápolónő, gyógytornász, esetleg segítő, takarító. Az egyik helyen egy gyógytornász érdekes, de nagyon praktikus segédeszközöket hozott: harisnya-felhúzó, hosszított nyeles fésű, cipőhúzó és hátvakaró. Ezekre a termékekre itt külön iparág épül, melyet az állam jelentősen támogat. A szolgáltatásokat a társadalombiztosítás fizeti, ugyanakkor ezzel munkahelyeket is teremt. Nagyon érdekes volt számomra, hogy a szolgálat munkatársai a gondozottakat „állampolgár”-ként emlegették, a helyi önkormányzatot pedig helyi közösségnek nevezték. Nyugodtan, határozottan dolgoztak, de nem kapkodtak, mégis tudtak a váratlan helyzetekre időt szakítani. Ennek okát részben abban látom, hogy munkakörükben nagyfokú önállóságot élveznek, kompetenciakörükön belül nem kell engedélye-

ket kérniük feletteseiktől.

Reggel Lone megmutatta a beosztását. Biciklivel elindultunk két magánházhoz,

félúton Maryammal, Lone tanítványával találkoztunk. Először Jørghöz mentünk el, akinek Lone előkészítette a gyógyszereit, miközben Maryam a reggelijét készítette el, ami keksz volt joghurtban egy csésze kakaóval és egy pohár vízzel. Ezután elmosogattak, majd tovább mentünk a következő házhoz, Lise-hez. Ő egy egyedül élő idős hölgy, aki szeret nagyon sokat beszélni. Lone-nal tornáztam, míg Maryam elkészítette a reggelijét, ami egy kicsi szelet kenyér volt vajkrémmel, egy szelet sajt, egy kiskanál lekvár és egy lágy tojás, valamint egy bögre tea. Lone után a videókat mutatott Lisének a telefonján.

Délután a tengerparton sétáltunk, voltunk a parkban, ahol II. Margit királynő nyári háza áll. Az Állatparkban szabadon élő őzeket, szarvasokat figyelhettünk meg egészen közletről.

Október 26-a, szerda

Nykobing: a reggeli megbeszélés után lemosdattuk az egyik nénit, most nem az ágyban hanem kivittük a fürdőszobába szoba wc-n és úgy fürdettük le. A néninek oxigénterápia volt elrendelve, ezért mindenhova vinni kellett az oxigénpalackját, de a fürdőszobában, ahol lemosdattuk, szintén volt oxigénpalack, és csak rá kellett csatlakoztatni. Ezután felöltöztettük a saját ruhájába, mert ma ment már haza. Ezután ennek a néninek én csinálhattam a gyomorszonda-táplálást, én adhattam be a tápszert.

Használtuk a betegemelőt, és már én kezelhettem az irányítóját. Nagyon hatékony eszköz. Szondán keresztül ettük a beteget, és magát a szonda bevezetését is láttam. Voltunk mikrobiológiai laborban, ahol megmutatták, hogyan zajlik a vérminták vizsgálata.

Összehoztak nekünk egy találkozó ottani magyar tüdőgyógyász doktornővel. Ő május óta van kint, és elmesélte nekünk, hogy furcsa volt neki ez a túlzott nyugalom és kényelem az osztályon. Később fel is vettük vele a kapcsolatot és többször is találkoztunk vele. Közben az osztályon megfigyeltem az eszközöket, vannak olyanok, amiket még nem is láttam Magyarországon. Van

olyan tű, ami önfelszívó dugattyúval rendelkezik, van nikotinpipához hasonló kis eszköz a dohányzós betegeknek. A vércukormérő is más, mert több funkciót lát el, kódokat olvas és visz be a gépbe. Egy vércukormérést is láttam, amin az ápoló egy pici lándzsával a beteg fülét szúrta meg, és onnan mérte meg a cukrát. Sok egyéb holmi van a szekrényekben, amit, ha a betegek nem hozták magukkal, itt kapnak. Rengeteg zokni, meg többféle ruha van: rövidnadrág, hosszú nadrág, póló, pulcsi. Van konyharuha, fogkefe, fogkrém, ajakbalzsam, borotva, zsebkendő is.

Aarhus: Edinával és Dorottyával voltam egy idősek otthonában. Megismerkedtünk az ott élők élet-, valamint a dolgozók munkakörülményeivel, és újabb tanulságos ismereteket szereztünk a dán idősellátó rendszerről. Egy szociális gondozó öt-hét idős ember ellátását végzi: alapápolási és gondozási feladatokat. Emellett több ideje marad az ellátottak lelkiállapotára és pillanatnyi szükségleteire figyelni. Például az étkezöben üldögélő Ingrid néni ma szomorúnak tűnik: felteszi neki kedvenc lemezét, még „táncol” is vele kicsit. Nagyon sok foglalkozást, illetve rendezvényt – pik-

niket, kirándulást, ünnepséget – is szerveznek, lehetőség szerint önkéntesek, illetve a hozzátartozók bevonásával.

Az ápoltak személyi szabadságának, önállóságának tiszteletére is nagy hangsúlyt fordítanak: Harry bácsit például hosszasan beszélt rá a gondozó arra, hogy vegyen fel trikót is, hiszen kicsit köhög. Vagy: vegye be a gyógyszerét, habár az keserű, és elfogyott az utána elszopogatható cukorka. Ez utóbbi esetben a bizalom is fontos szerepet játszott: mivel Harry bácsi nem itta meg az egész adagot, a gondozó odavitte a reggelizőasztalhoz, és kérte, hogy a reggelivel együtt majd fogyassza el. Itt alapelv, hogy mindent, amit csak tudnak, önállóan végezzenek a gondozottak: mosdás, fésülködés, fogmosás, de-

zodorhasználat, öltözködés, vagy legalábbis az abban való közreműködés. Mindez így sokkal több időt vesz igénybe, az idősek emberi méltósága megmarad, sokkal jobban törekszenek az állapotukhoz képest normális, teljes emberi életet élni.

Még egy gondolat az önrendelkezésről: a lakók – itt így hívják őket – részletes személyes dokumentációja mellett ott kell lennie feltűnő helyen egy aláírt dokumentumnak, amennyiben valamilyük nem szeretné, hogy szükség esetén újra-élesszék. Önálló döntéseiket mindaddig figyelembe veszik, amíg azt elmeállapotuk lehetővé teszi. Ezután a család engedélyét kell, hogy kérjék az őket érintő fontosabb dolgokban: ellátás, gyógykezelés, stb.

Kutyát, macskát, nyulat, papagájt is láttunk: a lakók magukkal hozhatják házi kedvenceiket, ez nagyban javítja közérzetüket. Bútorait, személyes tárgyaikat magukkal kell hozniuk a beköltözéskor: üres apartmanokba költöznek, melyek nappali szobából, hálóból és fürdőszobából állnak. Az idősothton közös lakberendezési tárgyai is nagyrészt a beköltöző lakóktól, illetve hagyatékból származnak. Az akadálymentesítés, a megfelelő segédeszközök: járókeret, fürdetőszék, betegemelő stb. A lakók a lakhatást, illetve az ellátást nyugdíjukból fedezik, amennyiben ez nem elegendő, a helyi önkormányzat segítséget nyújt. Vannak, akiket hetente néhány alkalommal bevisz a támogató szolgálat gépkocsija a városba dolgozni.

A gondozók munkakörülményeiről szeretném megjegyezni,

hogy már képzésük során nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy megtanulják, hogyan vigyázzanak egészségükre és testi épségükre. Jól begyakorolt célszerű mozdulatokkal húzzák fel például a kompressziós harisnyát: a tenyerüket használják inkább, mint az ujjjaikat. Ügyelnek arra, hogyan mozognak, hogy ne hajoljanak, ne terheljék a hátukat-nyakukat; emelniük pedig egyenesen tilos: ez munkaszerződésük részét képezi. A dán állam sok évvel ezelőtt felismerte, hogy hosszú távon kisebb befektetést jelent betegemelő berendezésekbe beruházni, mint a megsérült, megbetegedett, lerokkant személyzet gyógyítását, illetve rokkantnyugdíját fizetni. A lakókat ellátó személyzethez több ápoló, konyhai alkalmazott, segítő, pszichológus is tartozik, szükség esetén orvos is rendelkezésre áll. A lakók egyébként beköltözésük után is a megszokott házi orvosukhoz tartoznak.

Délután én angol nyelvű könyveket vásároltam egy antikváriumban, majd a tanulókkal elmentünk az ArOs Múzeumba.

Október 27-e, csütörtök

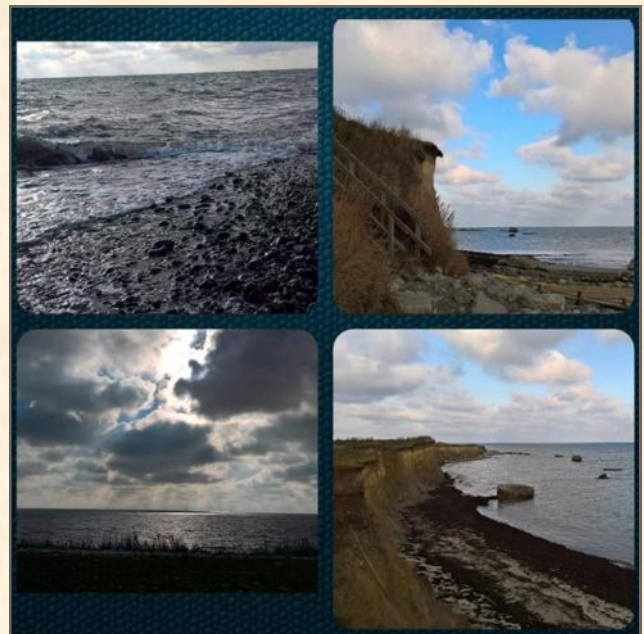
Csütörtökön Aalborgba utaztam, az ottani SOSU iskolába, iskolánk külkapcsolatainak ápolása, gyarapítása céljából. Két évvel ezelőtt járt iskolánkban, illetve gyakorló intézményeinkben egy öttagú delegáció kapcsolatteremtés céljából. Rajtuk keresztül jutottunk az aarhusi kapcsolathoz, velük azonban azóta passzív a kapcsolat. Ezért kértem, hogy fogadjanak az iskolában, illetve gyakorló intézményekben. Nagy örömmre két, már ismerős kolléga fogadott kedvesen, bemutatva iskolájukat, gyakorló szaktantermeikben további új segédeszközökkel ismerkedhettem meg és egy csésze kávé mellett kapcsolataink lehetőségeiről is beszélgettük.

Közösen meglátogattunk egy dániai viszonylatban is modern idősök otthonát, ahol éppen filmet is forgattak, az intézményről. A dán nagykövetségek részére rendelték meg ezt a filmet, külföldön is népszerűsíteni szeretnék vele a dán szemléletet illetve módszereket az idősellátás terén. Szeretném figyelemmel kísérni, Magyarországra is eljut-e, szívesen közre is működne fordításában és terjesztésében.

Az intézményben jól felszerelt edzőterem található, melyet nemcsak a lakók, hanem a közelben lakó 60 év feletti állampolgárok is használhatnak megadott időpontokban, illetve foglalkozásokra. Ez a helyi közösséggel való kapcsolattartást erősíti. Más tekintetben is nyitottak a külvilág felé: manikűrös tanulók havonta gyakorolhatnak itt,

ami a tanulóknak szerény jövedelmet, a lakóknak teljesebb élet lehetőségét jelenti. Sokféle szabadidős tevékenységre van lehetőségük a lakóknak. Ott jártunkkor éppen csipketerítőket készítették.

Kérdésemre, hogy kik kerülhetnek ebbe a modern otthonba, azt a választ kaptam, hogy akárki, és a díjat a nyugdíjból fizetik, az állam szükség esetén támogatja. Amikor egy idős vagy rossz egészségi állapotú állampolgár úgy dönt, hogy otthonba költözik, három tetszőleges helyet jelölhet meg. Amikor hely szabadul fel valamelyikben, értesítik, és dönthet úgy, hogy nem fogadja el, hanem vár a másik két hely valamelyikére. Ez a magyar gyakorlathoz hasonló, a férőhelyek száma azonban sokkal nagyobb, a várólisták pedig jelentősen rövidebbek, esetenként nem is kell várni (!).

Az idősök kapcsán az élet végéről is szót ejtetünk. Dániában az idősotthonokban lehetőség van arra, sőt az a leggyakoribb, hogy a végső stádiumú beteg lakók az otthonban szeretnének meghalni. (Hospice otthonba való átköltözésre is lehetőség van.) Minden szükséges orvosi, illetve szakápolási segítséget megkapnak, igény esetén a hozzátartozók mellettük maradhatnak, ehhez az otthon vendégszobában szállást biztosít. Az elhunyt, illetve a hozzátartozók kívánságának megfelelően búcsúztatót is tartanak. Úgy gondolom, hogy mindez könnyebbé teszi a lakók számára a halál gondolatának elfogadását.

Délután egy többfunkciós intézményt látogattunk meg. Egyik része ennek is idősök számára volt fenntartva, és a már leírt módon működött. Sajnos példát láttunk egy elhunyt búcsúztatására is. Ugyanebben a komplexumban kap helyet egy

rehabilitációs központ is. Bármilyen műtét, vagy kórházi tartózkodás után maximum két hétre költözhetnek ide a betegek. Ebben az időszakban teljes ellátás mellett újra tanulnak járni, mozogni, sérült vagy operált testrészeit használni. Rengeteg célszerű segédeszköz és személyre szabott mozgásprogram segíti őket ebben. Még orvosi beutalóra sincs szükségük, az ellátást és kezelést itt is a társadalombiztosítás finanszírozza. A dán egészségügyi ellátórendszerben a rehabilitáció prioritást élvez, hiszen így hamarabb ki lehet engedni a kórházból a betegeket, akik ezután gyorsabban és biztonságosabban visszatérhetnek korábbi életmódjukhoz és munkájukhoz, tehát hosszabb távon megéri a társadalombiztosításnak is.

Nykobing: A dán egészségügyben teljesen más a képzés, mint nálunk. A helper-segítő képzése féléves, a nursing assistant ápolói asszisztensé egy év és két hónap, az ápolóé pedig négy év. Ha elvégezték, rögtön mennek is dolgozni. A helper olyan, mint nálunk a szociális gondozó, az ápolói asszisztens az itthoni segédápolónak felel meg. Az osztályon nem minden beavatkozást az ápoló végez, hanem erre van egy ember, aki végigmegy az osztályon, és vért vesz, EKG-t csinál. Ezzel is kevesebb munkát kell végeznie az ápolóknak. Az ápolók napi nyolc órát dolgoznak, hétvégén és ünnepnapokon nem dolgoznak. Ilyenkor egy ügyeletes ember van bent.

Október 28-a, péntek

Utolsó **aarhusi** napomon a SOSU iskolában látogattam órákat. Én ezúttal egy gondozóosztály három órából álló anatómia „blokk”-ján vehettem részt. A 10.55-13.45ig tartó „blokk” egy rövid ebédszünetet is tartalmaz, melynek időpontja a tanárra van bízva, aki azt tanóra dinamikájának megfelelően határozza meg. Az óra közben szükség esetén engedély nélkül kimehetnek a mosdóba a diákok, ihatnak, ehetnek is, vagy csak felállnak, ha elgémberedett a lábuk. Mindez a tanórát a legkevésbé sem zavarja: bár a légkör oldottabb, a tanulók fegyelmezettek, tudják, hogy saját érdekük az anyagot megérteni és elsajátítani. Az órán odafigyeltek, és aktívak voltak annak ellenére, hogy ezek egy pénteki nap utolsó órái voltak. A számonkérések félév közben nem gyakoriak: leginkább csak a félév végi vizsgákra kell a tanulóknak egész félév során készülniük. Úgy gondolom, hogy ez a felelősség érzését erősíti a tanulóknál. Ami az oktatás tárgyi eszközeit illeti, a tanulók csoportokban, összetolt asztaloknál ültek, mindegyiknek volt tankönyve és laptopja. Mint megtudtam, ezeket szükség esetén az iskola

biztosítja. Digitális tananyagok, vagy vázlatok minden tantárgy esetén rendelkezésre állnak. A tanárnak rendelkezésére állt projektorhoz csatlakoztatott laptop és egy kerekeken guruló magas tanári állvány is. Tanári asztal és székek nem voltak. Szemléltető eszközök (csontváz, több demonstrációs „baba”) szintén rendelkezésre álltak.

Ami a tanítás módszereit illeti, kezdetben szemléltetett frontális magyarázatot hallhattak a tanulók a vese működéséről. Mindezt saját könyvükben-laptopjukon követhették, illetve a kollega a táblára is írt/rajzolt. A szünet után csoportokban dolgoztak a tanulók: a megértést ellenőrző kérdéscsomagot kaptak színes papírdarabokon. A tanár kérte, hogy először próbálják emlékezetből megválaszolni a kérdést, ha nem megy, használhatják a rendelkezésükre álló forrásokat.

A tanár-diák kapcsolatra sokkal nagyobb bizalom volt jellemző. A tanár megbízott a tanulóknál, s ez a tanulók felelősségérzését erősítette: saját érdekük, hogy az általuk választott szakmához szükséges ismereteket megszerezzék. Az oktatási rendszerben- akárcsak az idősellátásban is- nagyobb önállóság, a saját felelősség kifejlesztése és gyakorlása, sokkal nagyobb fokú önállóság engedélyezése, sőt megkövetelése a jellemző.

Nykobing: Ma reggel bementünk a betegekhez, megcsináltuk az általános paraméterek mérését, és az egyik bácsinak alacsony volt a saturációs értéke (80), a normál 95 és 100 között van. Nem ijedtünk meg, Sabina szólt az orvosnak, és az orvos több oxigént rendelt el. Elvittünk egy idős férfit CT-re, és én is bemehettem a monitoron figyelni a mérés eredményét, nagyon érdekes volt. Később lekezelünk egy fekélyes lábszárat is. Sabina a fekélyes sebre nem betadint rakott, hanem orvosi mézet, majd befásliztuk.

Ma egy férfi ápoló osztottak be. Itt is vannak férfi ápolók, de a hazai helyzethez hasonlóan nincs belőlük sok. A nap végén elköszöntem az ápolóktól, megköszöntem a segítségüket, átadtam az ajándékot, és lezárult a kórházi gyakorlatom.

*Csorba Fanni, Jágerné Majoros Éva,
Lázár Dorottya, Szűcs Adrienn, Vili Eszter*

Szalagavató bál 2017

A Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának szalagavató bálját ezúttal a Vedres István Szakképző Iskola dísztermében rendezték, január 28-án.

A bált Horváth Attila igazgató úr nyitotta meg, majd a végzős diákok hagyományos bécsi-, illetve angol keringője következett.

A keringőket Lázár György tanította be.

A keringőket a *Fallaway Táncgyesület* ifjúsági korosztályának vendégprodukciója követte.

A *Százszorszép Lányok* csoportját *Vidovenyecz Andrea* készítette fel.

Műsorukban egy bécsi keringőt és egy charleston koreográfiát láthattunk.

A *12.b* osztály divat- és stílustervező tanulóinak tánca következett.

A táncot melyet *Keller Beáta* tanította be. Ezt követően megnézhattuk a kisfilmjüket.

A 12.b szalagtűzését Tóthné Bertalan Éva tanárnő végezte el.

A 12.a osztály táncát *Álom* címmel *Tóth Alexandra* tanította be, majd kisfilmet is láthattunk az osztályról.

A szalagavató műsor zárásaként végzős diákjaink szüleit, hozzátartozóikat táncoltatták meg a keringő dallamára.

Ezt követően a két büszke osztályfőnök fel-tűzhetette a szalagot tanítványaira.

A 12.a szalagjait Pósfainé Szarvas Éva osztályfőnök tűzte fel.

Fejes Edit forgatókönyve alapján

Az idei diáknapot, Zsuzsanna-napot február 17-én rendeztük. Az alkalom különleges volt, hiszen évfordulót ünneplünk: 200 éves született iskolánk névadója, Kossuth Zsuzsanna.

A Nem Adom Fel Alapítványt az ebédlőben találhattuk meg. Én kifejezetten azért mentem, mert pár szót szerettem volna Papp Szabival beszélgetni, hisz nagyon régen találkoztam már vele. Ő nem ismert meg, de elmondtam neki, hogy ő volt az, aki az általános iskolámban megtanított kerekesszékekkel közlekedni. Élmény volt újra látni.

Róluk tudni kell, hogy 2005-től van egy alapelvük, mely a következő: „Mindenki elég gazdag ahhoz, hogy másoknak segítsen!” Elsődleges céljuk nem az, hogy segítő szolgáltatásokat hozzanak létre a hátrányos helyzetű családok és személyek számára, hanem az, hogy segítsenek felfedezni és kiérlelni magukban azt a lelkerőt és azokat a képességeket, amelyek által mindenki a legtöbbet hozhatja ki a saját életéből.

Innen jött a „nemadomfel” lelkület.

Aki teheti, tényleg beszélgessen velük, mert ez egy olyan élmény, amit magunkkal vihetünk az életben. Egy beszélgetés már maga a gyógyír, akár nekünk, akár nekik. Ne feledjétek: ők is emberek, bánjatok velük úgy, ahogy szeretné, hogy veled is bánjanak, és fontos, hogy úgy tekints rájuk, mintha ők is egészségesek lennének!

Csongrádi Beáta

A napot különleges programmal kezdtük, az ún. „kígyó-összefogással”. Ádándi-Kiss Gyula tanár úr ötlete nyomán „körbeöleltük” az iskolát, bár technikai okokból ezt csak belülről tudtuk megtenni. A megmozdulás így is látványosra sikeredett, és reméljük – Horváth Attila igazgató úr szavaival szólva –, hogy majd az év többi napján sem „engedjük el egymás kezét”.

Sajnos Dr. Zacher Gábor várva várt előadására végül nem került sor, vendégünket kötelessége máshova szólította. Azonban a szervezők nem jöttek zavarba: bőven állt készenlétben más érdekes program, amelyeket előbbre hozva azoknak több időt lehetett szentelni. A programokat a földszinttől felfelé haladva soroljuk fel.

Az udvaron a Szegedi Újszülött Életmentő Alapítvány mentője, illetve egy katonai mentő várta az érdeklődőket.

Az ebédlőben mozgássérült állomást állított fel a Nem Adom Fel Alapítvány, miközben origamival, gyöngyfüzéssel, szövással próbálkozhattak a kézművesség szerelmesei.

A *Katonai Toborzó Irodától* is itt várta a vendégeket *Pontyik Pál* százados úr.

Az aulán végighaladva kiállítást tekinthettünk meg, majd betérve a 107-es terembe, a kortárssegítő csapat kvízét is kitölthettük, majd *Szilágyi Nóra Iskolák, diákok, tanárok – filmen* című programján vehettünk részt.

A 109-es teremben a 9.b osztály *görög mitológiai kiállítást* rendezett, amelynek keretében különleges varázserővel bíró tárgyakat lehetett megtekinteni (pl.

Hermész szárnyas saruját/tornacipójét, Paris almáját, Pandora szelencéjét és más erővel bíró ereklyéket).

A 110-es teremben a *Nem Adom Fel Alapítvány* autizmus állomása, majd látássérült állomás működött.

A 9.a osztály a 112-es teremben *kártyabarlangot* működtetett.

A 114-es teremben hangzott el *Dr. Varga Sándor* etnográfus, táncfolklorista „*Mivel foglalkozik egy néptánckutató?*” című előadása. Ezt követően moldvai táncot tanított *Varga-Deák Veronika* társaságában.

A 115-ös teremben a térképhasználati vetélkedőben mérhették össze tudásukat a diákok, majd később – a divatbemutató megtekintése után – az *általános iskolai rajzpályázat eredményhirdetése* zajlott.

A 202-es terem az *Új Nemzedéké* volt, itt relaxáció, teaház és játék várta a pihenni vágyókat.

A 203-as teremben a *D2 Ifjúsági Fejlesztő- és Médiaközpont* várta az érdeklődőket.

Ellátogattam a 203-as terembe is, ahol a **D2 Ifjúsági Fejlesztő- és Médiaközpont ifjúsági klub** volt található. Régebb óta ismerem őket, ezért gondoltam, szétnézek, hogy mivel készültek. A diavetítőn lehetett látni az új 360° videókat, amikben fiatalok szerepelnek. Ez minden hónapban más, és megbeszélés alapján vannak a forgatások is. Elhozták magukkal a jobbnál jobb fényképezőgépeket, állványokat, mikrofonokat, objektíveket is. Meséltek arról, hogy milyen kamerázási trükköket alkalmaznak, hogyan állítsuk be a fényképezőnket egy panorámafotózáshoz vagy akár portréfotózáshoz. Búcsúzóul pedig szórólapot adtak, amiket szétosztogattunk.

Cs. B.

A 211-es teremben *Kónya Zsolt* tartott előadást „*Oknyomozás – a fantomrajz-készítő szemével*” címmel (bővebben ld. a 17. oldalon), majd megismerkedhettünk *Szilágyi Andrással*, egy felépülő függővel.

A 216-os teremben zajlott le a „*Mindent tudni akarok*” vetélkedő, benne az alkalomhoz illően külön műveltségi kérdésekkel *Kossuth Zsuzsanna* életéről és munkásságáról.

A 302-es teremben *Kiszel Attila*, a MESZK helyi elnöke, az SZTE-ITO részlegvezetője tartott esetbemutatást. Interjú a 18. oldalon.

A 304-es *Pavelcze Lászlóval*, a baptista szeretetszolgálat vészhelyzet-kezelési igazgatójával lehetett találkozni, a folyosón pedig egészségügyi szűrésen vehettünk részt.

A 314-es teremben „*A szex árnyoldalai*” címmel zajlott előadás és beszélgetés, és akinél volt saját sminkkészlet, az profi sminket kaphatott a 319-es teremben.

Összességében mindegyik **Disney-produkció** nagyon tetszett. Nehéz dolgom lett volna, ha zsűrizni kellett volna. Jó volt látni, hogy az osztályokból elég sokan vettek részt rajta. Az előadásmódok jól tükrözték, hogy melyik meséből van a jelenet. Személyes kedvenceim közül az egyik a *11.b* osztályé, ahol *Fejes Edit* tanárnő megmutathatta rejtett raptehetségét, ez azért tetszett, mert nem egy két ember vett részt rajta, hanem együtt volt az osztály, és fergeteges hangulatot csinált. Másik kedvencem a *9.b* produkciója volt, egy teljes kerek egész jelenetet láthatunk a *Lilo és Stich*ből viccesen feldolgozva. Utolsó kedvencem pedig a *9.f*-sek *Herkules*-produkciója volt, rövid jelenetet láthatunk, viszont ahogy előadták, az volt valami zseniális. Azt kell, hogy mondjam: minden osztály teljesítette a feladatát, aki el is vállalta, és nagyon szórakoztatóra is sikerültek.

Cs. B.

Délben, a közös program kezdetén *Horváth Attila* igazgató úr megnyitotta a Kossuth Zsuzsanna emlékévet, kiosztotta a versenyek díjait. Divatbemutatót tekinthettünk meg – ennek képeit ld. a divatbemutatóinkat összefoglaló részben –, majd megnézhattük az osztályok Disney-mese feldolgozásait és a 12. évfolyam szalagavatós táncait.

Czagányné Németh Melinda forgatókönyve alapján

Évről évre egyre jobb programokat szervez az iskola. Több helyszín volt, és több program is várta a diákokat. Lehetett válogatni rendesen. Dr. Zacher Gábor műsorának a lemondása okozott igazából sok embernek a csalódást, de ami késik, nem múlik. Köszönjük az iskolának a sok szervezést, és hogy ennyi programot biztosítottak nekünk ezen a napon. Jövőre folytatás.

Cs. B.

„Kicsit túl van misztifikálva”

Interjú Kónya Zsolt fantomkép-rajzolóval

Kónya Zsolt 1990 óta készít fantomképeket a rendőrségnek. Elsődlegesen a Csongrád Megyei Rendőr főkapitányságnak dolgozik, de segített már más főkapitányságoknak, és az Interpolnak és az FBI-nak is volt alkalma segíteni.

– *Beszéljen a mindennapi munkájáról! Kívülről nézve nagyon izgalmasnak tűnik.*

– Kicsit túl van misztifikálva ez a fantomkép-rajzolás, úgy gondolom. Látják az emberek különféle filmekben, hogy hogyan működnek ezek a dolgok. Arról szeretnék most tájékoztatást tenni, hogy a valóságban, ténylegesen hogyan működik. Nagyon kevesen vagyunk, akik ilyeneket csinálunk. Általában kell hozzá valami szakmai előképzettség, OKJ-s tanfolyam nincs. Az én végzettségem grafikus. Mindig is a portrék érdekelték, igazán azokat szerettem rajzolni. A rendőrség kötelékében nincs ilyen, hogy fantomkép-rajzoló, nekem is teljesen más volt a szakterületem. A közlekedésrendészeten dolgoztam, és ha volt egy kiemelt esemény, akkor kerestek meg, hogy készítsek fantomképet.

A gyakorlat általában az, hogy valamiféle külsőst alkalmaznak erre, kvázi eseti tanácsadóként vagy szakértőként. Ezek általában művészemberek, akik vállalják ezt a munkát. Az benne a rossz, hogy ez nem 7:30-tól délután 16:00-ig tartó feladat, hanem amikor megtörténik az esemény, menni kell, legyen az éjszaka, hétfő, karácsonykor, húsvétkor, bármikor. Kevesen hajlandóak – nem túl sok pénzért – erre áldozni az idejüket. Általában külsőst alkalmaznak, nagyon ritka az, hogy belső készít a fantomképeket.

Nálam is teljesen véletlenül alakult ki ez az egész. 1990-ben közlekedésrendészeti járőr voltam, és a járőrtársam párja bűnügyes volt. Volt a Szegeden egy elég komoly rablássorozat, ennek kapcsán kerültem közel ehhez a munkához.

– *Hogyan készül egy fantomkép?*

– Kétféle módon. Van egy számítógépes program, vannak benne kész szemek, szájak, orr, fül, haj, minden. Le kell elébe ülni, és mozaikokból összepakolják a képet. Úgy töltik fel ezt a fajta adatbázist, hogy többnyire már valamilyen bűncselekmény miatt ülnek, ültek ezek a hölgyek, urak vagy ülte, és az ő arcaiból szedgetik össze ezeket a darabkákat.

Azért szeretik kevésbé alkalmazni, mert ebben kész arcoknak a részletei vannak, és ugye, mint tudjuk – tanultok néhányan pszichológiát –, igaz, hogy a személyiségre mondják, hogy egyedi, egyszeri és megismételhetetlen, de ez nagyjából így van az arcunkkal is. Mindenkinek más az arca, más a hajviselete. Ezért sokkal jobban szeretik a másik verziót, akár az FBI is, amikor grafikust kérnek meg, hogy az elmondás alapján készítsen egy rajzot. Ez azért jobb, mert számtalanféle apró kis beavatkozással lehet változtatni a karaktert, például hogy más a szeme, az orra. Sokkal könnyebben lehet így radírral igazgatni a képet, a karaktert, mint egy kész mozaikokból összerakott fotón.

– *Milyen bűncselekményeknél veszik leginkább igénybe a fantomkép-rajzoló segítségét?*

– Ez attól is függ, hogy mekkora az esély arra, hogy a fantomkép alapján elkövetőt fogjanak, és vannak olyanok, amiknél nagyobb. Függ attól is, hogy mi történt, és attól is, hogy ki az elszenvedője ennek a történetnek. Hogy például egy lakótelepen sorozatbetörés van, egy csomó lakást kirabolt valaki, és jelentkezik Juli néni vagy Pista bácsi, hogy láttak valakit a lépcsőházban, aki nem oda való, idegen, és nagyon szívesen segítenének a rendőrségnek, és elmondanák, hogy hogy néz ki, az nem nagyon szokott összejönni. Gondoljatok bele, hogy ha busszal jártok suliba, és hónapok vagy évek óta reggelente többnyire ugyanazok az emberek vannak ott, és megkérnélek benneteket, hogy válasszatok ki közülük egyet, akiről teljesen részletes és alapos leírást tudtok adni, nem lehet könnyű, mivelhogy nincs okotok arra, hogy igazából megfigyeljétek. Ilyen esetben a tanú nagyon szívesen jön, és segít a rendőrségnek, de nagy valószínűséggel nem tud olyat mondani – hacsak nem valami extrém kinézete van a tagnak –, ami előrébb vinné az ügyet. Úgy működik maga a rajzolás, hogy megkérem a sértettet, hogy mondja el a saját szavaival, hogy, hogy nézett ki ez az ember. Nyilván először rá kell kérdezni, hogy van-e tetoválása, piercingje, sajátos hajviselete, nagyon nagy-e a füle, extrém orra van, nagyon nagy szeme van, tehát, ha olyan jellegzetessége van, ami rögtön azonnal szembe tűnik, ha látja az ember, akkor nyilván erről fog előtte beszélni, és utána megy bele a részletekbe.

Tehát egyáltalán nem olyan egyszerű munka ez, mint a filmekben látszik.

Csongrádi Beáta

Bennem találtak bizalmat az emberek

Interjú Kiszél Attilával

Kiszél Attila a MESZK (Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara) helyi elnöke, az SZTE-ITO (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet) részlegvezetője, aki a Diáknapon tartott nekünk esetbemutatót. Diáknapi tudósítónk, Csongrádi Beáta őt is rávette egy beszélgetésre.

– *Mikor és hogyan hoztad meg azt a fontos döntést, hogy az ITO-n szeretnél dolgozni?*

– Annak idején Békéscsabán, a Hugonnai Vilma Egészségügyi Szakközépiskolában, amikor oda jártam, a belgyógyászati gyakorlat alól mentességet kapott az, aki önként vállalta az intenzív terápiát.

Nálunk a belgyógyászati gyakorlat úgy nézett ki, hogy kaptunk egy kórtermet – a Belgyógyászat 4-es, 5-ös és 6-os kórterme mindig a gyakorlatosoké volt. De mindig itt feküdtek a legrosszabb állapotú betegek. Nem tudom, hogy önös vagy önző érdek, de hogy ne kelljen mennem belgyógyászatra, önként elvállaltam, hogy menjek az intenzív osztályra. Két hét gyakorlat után az intenzív osztályon szépen hátradőlttem, és azt mondtam: igen, ezt szeretném csinálni. Úgyhogy tizennyolc éves korom óta tudom, hogy ez való nekem.

– *Mi zajlott le benned, amikor a MESZK helyi elnöke lettél? Milyen érzés, hogy megkaptad ezt a címet?*

– Számomra még mindig felfoghatatlan, hogy ennyi ember megbízott a tapasztalataimban és a munkámban. Még mindig azt hiszem, hogy vannak olyanok, akik nálam alkalmasabbak erre a feladatra. De ez is bizonyítja, hogy valamiért bennem találtak bizalmat az emberek, hiszen felkértek erre a munkakörre.

Folytatás a 19. oldalon!

– *Mit tanácsolsz annak, aki a jövőben az ITO-n szeretne dolgozni? Mire figyeljen jobban, mint egy „rendes” klinikai osztályon?*

– Figyeljen oda arra, hogy, bár nagyon sok gép segíti a munkánkat, nekünk az embert kell nézni. Ugyanúgy, ahogy alap ápolástanból vagy szakápolástanból megtanultuk. Elkezdjük a beteget fentről lefelé vizsgálni, nézni a tudatállapotát, agitáltságát vagy a szedációját, a keringését és a légzését.

Mi mindig a Virginia Henderson ápolási modellje szerint ápolunk, nem nagyon tudunk mást. Biomedikális modellben dolgozunk, tehát az ápolási feladatokat az orvossal megbeszélve, együttműködve végzzük, leginkább azért, hogy a beteg állapota javuljon, próbáljuk életben tartani.

Mindig azt mondom, hogy bár gépek vannak, az ember az, aki rosszul veszi a levegőt, és lehet, hogy a szaturációmérő még nem jelez, de később fog jelezni. Addigra te már észre fogod venni, hogy megváltozott a légzés dinamikája, megváltozott a mélysége, légzési segédeszközöket kezdett el használni, tehát észre fogod venni, hogy problémája van. Észre fogod venni, ha altatott a beteg, de van fájdalma, nem fog tudni róla kommunikálni, de igenis észre fogod venni, hogy verejtékkéssé válik a homloka. A monitor itt viszont tud nekünk segíteni, hogy magasabb lett a vérnyomása, tachypnoe vagy tachycard. Ez mind a betegmegfigyelésen alapszik.

Onnantól kezdve pedig pedig mindent úgy csinálunk, ahogy az alap ápolástanból tanultunk, az alapvető emberi szükségletek kielégítésétől a magasabb rendű szükségletek kielégítéséig. Nagyon fontosnak tartom a kommunikációt. Amikor jönnek a hallgatók gyakorlatra, el szoktam mondani, hogy a beteggel mindig beszélünk. Mindig el fogjuk neki mondani, hogy mi fog vele történni, hogy ne ijedjen meg. Még az altatott, eszméletlen beteghez is beszélünk, és kérjük a hozzátartozókat, hogy beszéljenek a hozzá, mert a legutolsó, amit alváskor elveszítünk, az a hallásunk. Ugyanez van az eszméletlen betegnél is.

– *Nekem személy szerint a példaképem vagy. Nagyon tetszik az előadásmódod. Saját tapasztalataidon keresztül mutatod be nekünk azt, hogy milyen a klinikán belül dolgozni, mit is jelent az, hogy ápoló. Gondoltad-e, hogy valakinek lehetsz a példaképe?*

– Nem, mert mindig úgy vagyok vele, hogy vannak nálam jobb előadók. Tényleg igyekszem változatosra tenni az óráimat, és példákkal, képekkel illusztrálni, akár itt a csoportomnál.

Gyakorlaton próbálom azt, hogy mindent kézbe lehessen venni, mert papolhatok én itt a centrális kanulokról, ha nem tudják elképzelni, hogy az körülbelül milyen hosszúságú, hány ága van, hova megy be, miért oda megy. Nem gondoltam arra, hogy valaha példakép is lehetek, nagyon-nagyon jól esik, és köszönöm!

Csongrádi Beáta

Divatbemutatók tavasza

Az idei „kossuthos” kollekciónak először a diáknapon tekinthették meg február 17-én, majd március 2-án nagy sikerű divatbemutatót tartottunk a már hagyományos, Dugonics-társaság által szervezett rendezvényen. Újdonság volt, hogy aki nem látta, megtekinthette a ruhákat a szegedi várban is március 10-én. Képes összeállításunkban igyekeztünk a lehető legtöbb ruhát bemutatni, és mindhárom helyszínt fotóit használni.

Az alábbi cikk a Magyar Textiltechnika 2016/3. számában jelent meg. Több oldalról is bemutattuk már divat- és stílustervező diákjaink tavalyi szép eredményét, mégis úgy éreztük, helyet érdemel lapunkban ez a nem mindennapi munkának emléket állító összefoglalás.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által lebonyolított, „Szakképzésben részt vevő tehetséges fiatalok tehetőség gondozásának és az ezt segítő alkotópedagógiai műhelyek működésének támogatása” címmel kiírt pályázatán iskolánk 1.540.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert el. A program tehetséges fiataloknak biztosít fejlődési lehetőséget, melyben 13 diákunknak nyílt lehetősége, hogy szakmájukhoz kapcsolódó tudást és gyakorlatot szerezzenek.

A Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának 10. és 11. évfolyamos divat-és stílustervező tanulóinak munkáját Egervölgyi Lilla tanárnő fogta össze. A résztvevők feladatul kapták, hogy Szegedhez kapcsolódó témák alapján nyomott mintás pólókat tervezzenek.

A kivitelezést hosszú előkészítő műhelyfoglalkozás előzte meg. Ihletet merítettek Szeged híres épületeiből, szobraiból, a Tiszából. Először fotóztak, majd különböző egyedi grafikai eljárásokkal készítettek képeket a diákok. Ezt követően ismerkedtek meg a linómetszés technikájával – ezzel a sokszorosító grafikai eljárással egyszerűsítették le a szegedi motívumokat. Egervölgyi Lilla tanárnő és Sinkó János festőművész, egyetemi tanár segítségével folyt a munka. Ezt követően Surján Kornélia textiltervező iparművész vezetésével a diákok a rajzok és nyomatok alapján terveztek textilmintákat, látványelemeket a pólókra.

A három hónapos munka gyümölcsét, a tervezőcsapat több fórumon is bemutatthatta. Először a „Szakmák éjszakáján” láthatta a nagyközönség a grafikai anyagot egy kiállítás keretében, majd a Szeged Napja programsorozaton, divatbemutatón lehetett megtekinteni az elkészült pólókat. A diákok készítettek egy 3 perces kisfilmet is, amelyben egyedi látásmóddal mutatták meg eredményeiket. A film a Youtube-on megtekinthető az alábbi linken: <https://www.youtube.com/watch?v=FzhO8CVIJzE>
A zárókiállítást, amely az egész tervezési folyamatot szemléltette a fotóktól az elkészült pólókig, a Szeged Plazában rendezték.

A tehetséggondozó program elérte célját. A tananyagon túlmutató tudást megszerzésén sokat és kemény dolgoztak diákjaink, s a több hónapos tevékenység a sikeres örömet adó munka élményével ajándékozta meg őket.

Nagy Piroska, Egervölgyi Lilla

Irodalmi sarok

A vidámság a legfontosabb erő, ami létezik. Ha vidámak vagyunk, ellenségeinket eszi a méreg, és csak a vidámsággal éljük túl a mai napot, hetet, hónapot és az évet.

Szóval csak mosolyogj azon is, amin nem lehet, mert csak így mutatjuk meg, hogy mi kik vagyunk, és hogy rendíthetetlenek vagyunk, bármi is történik, és mosolyogj, mert csak vidáman szép az ember, és az élet.

Wratin Sándor

*Baudelaire: Gyönyörök mártírja –
Vincze Violetta illusztrációja*

Késő esti kérdés

Midőn a net, e lágyan takaró,
fekete, síma vászontakaró,
melyet terít egy globális dajka,
a féltett földet lassan eltakarja
s oly óvatossan, hogy minden műszál
lágy fonalában egyenesen áll
és nem kap a tanárok linkje lájkot
s a nyeles lábas fényes, dupla falán
nem veszi a szivárványos zománcot
és úgy pihennek e lepelnek árnyán,
e könnyü, szóttos, bársonyos lepelnek,
hogy nem is érzik e lepelt tehernek:
olyankor bárhol böngéssz a nagyvilágban,
vagy otthon blogolj barna, bús szobádban,
vagy buszmegállóban bámészan vigyázd,
hogy gyujtják sorban a napfényvégü gázt;
vagy fáradtan, ímélezve, egerrel
olvass, vagy kattints a küldés gombra;
vagy nézz a könyvespolcra, melyet por lepelt el
s álmosan merengj a messze multba;
vagy a pad alatt, tanórán
csetelj, vagy a folyosó padlatán;
vagy idegen oldalt bolygván keresztül
állj meg a kurzorral csodálni restül
a végtelen görgő hosszú vonalát,
az információ kettős fonalát;
vagy épp a főoldalon, a Guglin,

hol rákereshetsz a versre, mely gyötör
merengj a messze multba visszaríván,
melynek emléke virtuális gyönyör,
elmúlt korokba, mely miként a bűdös
ciginek vége van is már, de nincs is,
melynek emléke mégis lehet hűvös,
melynek emléke teher is, de kincs is:
ott emlékektől terhes fejedet
a képernyőnek elcsüggesztheted:
csupa szépség közt és gyönyörben járván
mégis csak arra fogsz gondolni gyáván:
ez a sok szépség mind mire való?
mégis csak arra fogsz gondolni árván:
minek a mentes víz, a bubis ásvány?
minek a net, e szóttos takaró?
miért a mondok és miért a nyomdok
s az ember, hogyha írnok vagy költő?
minek a zárok, minek a nyitok
s a bamba képű Danaida-diákok
s az irodalom, ez égő szizifuszi kő?
miért a régiek, miért az újak?
miért az élők és miért a holtak?
miért a végét nem lelő idő?
vagy vedd példának a piciny műszálat:
miért nő a mű, hogyha majd leszárad?
miért szárad le, hogyha újra nő?

Peszeki Szandi

Második levél

Kedvesem!

Emlékszem... Fiatalságunk legszebb éveiben, még jóval a házasság előtt, a Tisza homokos partján napoztunk. Szerelmünk legszebb pillanatai voltak ezek, amikor még csak egymásra figyeltünk. Ott, akkor, a napfénytől és a közelségedtől megrészelegülve, önfeledt játékba kezdtem. Táncoltam, énekeltem, cigánykereket vettem, bohóckodtam neked.

Amikor szusszanni melléd ültem, a szemembe néztél, és halkán azt mondtad: „Bolond leszek, ha valaha is mást fogok szeretni!”

Kettőnk közötti lánykérés pedig így hangzott: „Kicsim! Csak akkor gyere hozzám feleségül, ha el tudod viselni, hogy az első helyen mindig a *tenisz* fog állni, s te csak ezután következél!”

Elviseltem, mert akkor már eredményes versenyző voltál, később, a testnevelési főiskola után, edzőként számtalan tehetség került ki a kezéd alól.

Az is megszokott rend volt, hogy a vasárnapi ebédek nélküled zajlottak, hiszen éppen verseny volt valahol az országban. Szabadidődben pedig a teniszpálya építése, a szakosztály teendői, tenisziskola beindítása foglalták le minden energiádat.

Rólam pedig kiderült, életemet behálózza a velem született szívbetegséggel folytatott örök küzdelem, melynek Dávid születésekor mutatkoztak első komoly jelei. Újabb gyerekről szó sem lehetett, annál inkább egy közeli szívműtét lehetőségéről.

Közel fél évig voltam távolt töletek.

Miközben a sportban is meg kellett felelned feletteseid elvárásainak – némi nagyszülői támogatással – rád maradt egy féléves csecsemő gondozása, s ebben nem csak neked nem volt gyakorlatom.

Féléves távollét után Dávid nézett rám nagy barna szemével, mint egy idegenre, s csak akkor mosolyodott el, amikor apja kiadta az esti parancsot: „Füüdünk!”

S a szoba egyszeriben átalakult kétszemélyes kiképző táborrá.

Parancsszavak röpködtek a levegőben: „Nem pancsolunk! Add a lábad! Másikat is! Ide a szappant! Sampont! Hajmosás! Szemeket becsukni! Fület mosunk! Nyújtsd a kezéd! Felállunk!”

Majd a fürdőlepedőbe tekert Dávidot alaposan végigdörzsölte. Mindezt Dávid kacagva tűrte, csinálta, apai segítséggel természetesen.

„Anyu, most figyelj!” – A kacagó fiú mellét, hasát és combjait sűrű hintőporfelhő takarta be, majd a doboz hirtelen megállt fölötté apja mozdulatlan kezében:

„Hasra!” – s egy villanás, fordulat, hintőporfelhő, csönd. „Hanyatt!” – új villanás, egy fordulat: „Kész a fürdés!”

Anyu, azaz én, már nem is tudta, hogy a nevetés vagy a sírás könnyeitől fuldokol.

Ennek az estének még ma is minden pillanatát fel tudom idézni, ha becsukom a szemem, hallom a parancsszavakat, érzem a hintőpor illatát.

S visszagondolok a régi Tisza-parti nyárra.

„Bolond leszek, ha valaha is mást fogok szeretni!”

Kedvesem!

Tudnod kell, hogy nincs már harag bennem. Elveszett már annak a fájdalom az időben, amikor egy nyári napon – már nem tudom, miért is – korábban érkeztem haza a keltetőnél. Az előszoba fogasán csinos fehér kabátka, kis szoknya, teniszcipő, a kövezeten idegen sporttáska, Adidas persze...

Ahogy összecsomagoltad mindössze kétbőröndnyi holmidat... ahogyan becsukódik halkán az ajtó... s az a megmagyarázhatatlan csönd...

Utóirat:

Akkor még nem tudtam, hogy alig egy év múlva ugyanezen az ajtón majd visszajössz... én nem kérdezek semmit, te sem magyarázkodsz.

Mindketten tudjuk, hogy semmi nem lesz már olyan, mint korábban.

Talán akkor kellett volna megírnom ezt a levelet, amelyben megköszönöm neked azt a régi-régi bolondos szerelmi vallomást.

szerető feleséged, Ibolya

1982. november 11.

(Folytatása következik – a harmadik levelet ld. következő számunkban.)

Ácsné Fekete Ilona

Történetem 1728-ban kezdődött, amikor Szegedtől nem messze, Mórahalmon ismeretlen, ijesztő és rejtélyes külsejű emberek jelentek meg.

Fekete lovakkal jártak, testüket fekete köpeny fedte el, fejükre fekete csuklyát húztak és maszkot viseltek. Az emberek pletykákat meséltek egymás közt róluk. Egyesek szerint Olaszországból jöttek, hogy felszámolják a boszorkányokat és a varázslókat. Mások szerint éppen ellenkezőleg, ők maguk is a sátán szolgálatában álltak, és azért jöttek, hogy ifjú boszorkányokat és varázslókat képezzenek ki.

Megjelenésük után pár héttel kitört a pestisjárvány a városban, ezzel egy időben az idegenek eltűntek. Két nappal később Szegeden bukkantak fel. Esténként jártak az utcákat, éjfélkor viszont mindig a Tisza partján található erdőben tanyáztak a szegedi oldalon, ahol üstben különféle fura folyadékokat kevergettek, amelyek színe lila, zöld, piros és kék színekben játszott, az üstből felszálló gőzük mégis féhéren gomolygott.

A csuklyás idegenek nagy érdeklődést váltottak ki a fiatalok körében, a bátrabbak szóba is elegyedtek velük. De nemcsak a fiatalokat érdekelte, kik lehetnek az idegenek, hanem a felnőtteket és időseket is.

Sokan álltak be hozzájuk, és jártak el a gyűléseikre. Az idegenek tanították és testvérükké fogadták az érdeklődőket, így a boszorkányok és varázslók száma titokban növekedett.

A pestis hamarosan elért Szegedre is. Az idegenek elkezdték gyógyítani a betegeket, és nagy százlékban értek el gyógyulást a varázsfözeteikkel az abban az időben még gyógyíthatatlan betegséggel szemben. Az Egyház meggyanúsította őket, hogy a sátánnal szövetkeznek, ezért aratnak sikert a betegséggel szemben. Ezért a lakók kik nem mellettük álltak, el fogták őket és elkezdték vallatni és kínozni őket. Különféle kegyetlen módszereket alkalmaztak, mint például a vádlott szöges lóra ültetése, ujjaik csavargatása addig, míg be nem vallotta, hogy boszorkány vagy varázsló. Volt, akinek a sorsát a Tiszára bízták. Összekötötték a kezét és a lábát, a derekára pedig súlyt kötöttek, és ha elsüllyedt, akkor nem volt boszorkány, de meg fulladt, akit viszont a Tisza nem fogadott be és nem süllyedt el, azt boszorkánynak minősítették, és ha elkapták, akkor börtönbe zárták.

A börtönök lassan teli lettek a boszorkánynak ítélt emberekkel, és a város vezetőségnek ki kellett találnia valamit. A boszorkányokat ismét kihallgatták újból, szabadon maradt boszorkányok nevét követelve, de ők nem mondtak neveket.

A bíróság meghozta az ítéletét. Az ítélet egyszerű volt: máglyahalál. A döntést július 21-én hirdették ki és július 23-án hajtották végre. Aznap sokan gyűltek össze a Tisza partján és érdeklődve nézték az eseményeket. Tizennégy idegen fekete lovast, hét nőt és hét férfit vittek máglyára elrettentésül: így jár minden boszorkány.

Öt máglya állt a parton. A bíró még utoljára felszólította a vádlottakat, hogy mondjanak neveket, de ők továbbra sem jelentették fel testvéreiknek tartott társaikat, mert tudták, hogy velük is azt tennék, amit velük. A bíró kiadta a parancsot, hogy kötözzék hozzá őket a máglyához, majd a tömeghez fordult, és kihirdette az ítéletet: mivel az idegenek boszorkányok, lelküket a Sátánnak adják vissza.

A hóhér egy fáklyával a kezében közelebb lépett a máglyához, és meggyújtotta azt. A pap imákat mormolt az idegenekért. A tűz nagy lánggal égett, és a tizennégy idegen a tömeget nézte. Volt aki a bírót nézte és átkozta, ketten a papot bámulták gúnyosan, egy társuk pedig a helyet átkozta el, ahol mindez megtörtént.

Átká erős volt és félelmetes:

„Minden év ezen napján legyen félelmetes ez a hely! A fák susogása legyen olyan, mint a sikítás, jajgatás és segélykérés. A máglya helyén sose teremjen fű és semmiféle növény, s ha ezen a napon 14 és 15 óra között gyerek téved erre a környékre, azt nyelje el az erdő. Ha a bíró leszármazottja, akkor gyulladjon meg a teste, és váljon hamuvá. Ha viszont boszorkány testvérünk leszármazottja, azt védje meg mindentől.”

Az átok kimondása után a hét férfit és hét nőt elérték a lángok és meggyulladtak, de egy hangot sem hallattak, csak néztek a tömegbe, míg el nem égtek teljesen. A tűz elaludt, a tömeg pedig hazament. Csak néhány szolga maradt, akik elkezdték a hamut lovaskocsira lapátolni. Egyikük rövidesen egy tárgyat talált a hamuban. Egy amulett volt pont, ott ahol az egyik idegen állt. Összesen tizennégy amulettet találtak az idegenek vesztőhelyén annak ellenére, hogy az elítéltektől korábban minden ékszert elvettek, és csak egy köntöst hagytak meg nekik. Az amuletteket otthagyták, ahol találták, s lapátoltak tovább.

Nemsokára az egyik szolga egy arcot pillantott meg a hamuban, majd tizennégy szellem emelkedett ki a földből, és szállt fel az ég felé. Az emberek rémülten rohantak a városba elmondani a látottakat, de mire a kíváncsi tömeg újra a helyszínre ért, eltűnt a jelenés, eltűntek az amulettek, csak hamu és kiégett fű maradt a máglyák helyén. A fák susogásában jajgató, sikító hangokat lehetett hallani.

Szeged népe visszaemlékezett a boszorkány átkára, ijedten húzták közelebb magukhoz gyermekeiket. Jéghideg fuvallat söpört végig a helyen. A tömeg menekült, az emberek házaikba zárkóztak. Az átok első fele beteljesült, ezért a folytatástól tartva mindenki megtiltotta gyermekének, hogy ezen a napon az esemény helyszínére menjen.

Ez a tiltott partszakasz egy két kilométer hosszan, a Tisza partján elterülő erdősáv a mai városközpont közelében. Vasúti sín fut mellette, és a fák között egy motoros ugratópálya található, amit ma sokan használnak. De nemcsak motorozni lehet, hanem sokan biciklitúrákat szerveznek, vagy csak lemennek a gyerekeikkel sétálni a fák között. Az ember el sem hinné, hogy ezen a szép, nyugodt helyen egykor boszorkányokat kínoztak és égettek el máglyán.

De ki tudja... lehet, hogy ma is vannak boszorkányok, és titokban teliholdas éjszakákon ott várják az erdő mélyén elfelejtett igazságtételüket.

(A fenti történet a képzelet műve, de van egy igazi történet is. Ezt majd a következő írásomban fedem fel.)

Wratin Sándor

*Illusztráció:
Ozsváth Enikő*

A Pécsi Tudományegyetem Hyperión versenye az idén is a görög-római kultúrához kapcsolódott. „Házi feladat” rovatunk helyett pályaműveket közlünk folytatásokban, a „Ókori blogger” kategóriából, mely sajátos módon ötvözte a huszonegyedik századi internetes műfajt az antik műveltséget igénylő témákkal. *Rabb Tímea* sajnos nem jutott a döntőbe, de igen szórakoztatónak találtuk az alábbi blogbejegyzését, melyben egy kalózkapitány szerepében szólal meg.

Kalózblog Sextus Pompeiushoz

Dies Mercurii, Aperire

Servus Humillimus mindenkinek, ki barát!

Ismét jelentkezem, s karcolatom, remélem, jó szerencsében ér titeket ezen a szép napon, és hogy minden OK. :) Mint mostanában oly sokszor is, Kilikia partjának közelében hajózunk – persze pontos helyzetet most sem adhatok, mert múltkor is a nyakunkra küldték Pompeius embereit. Izgalmas történetet hoz a tengeri szél: ismét elraboltunk valakit. :D :D

A szegény félnótás valami istenverte politizálónak képzelet magát (amit én kötve hiszek LOL), kinek jobb dolga nincs, csak a törvények és jogok magasztalása. Meg is fenyegetett a kis halacska: ha nem engedem el, egy sereg élén tér vissza hozzám. XD Fogadást kötöttem a legénységemmel, mely szerint meghallgatom apológiáját, és szembeszállok vele. Csupán unaloműzőnek, tudjátok, a tengeren lenni mostanában eléggé szélcsendes, hogy így mondjam... egyre kevesebb a bolond tengerész, a mi kárunkra. A vitát holnapra tűztük ki.

Nos, mára ennyi lett volna a helyzetjelentésem, következő karcomra az elkövetkezendő alkony múltával számíthatok.

Raptor Mercatorius

Dies Iovis, Aperire

Servus Humillimus mindenkinek, ki barát!

Szép reggelrel áldjanak az istenek minket, barátim. Remélem, még áll házatok, él családok, s van betevőtök. Ha nincs, hát legalább mai karcom felvidíthat. Nem távolodtunk sokat, igyekszünk partközeli maradni, s ebben Aeolus is segítségünkre van.

Nos, a vita ma megtörtént, és nem is okozott kevesebb csalódást, mint azt mind vártuk. Drága halacs-kámért, úgy döntöttem, 40 denariust kérek, mit közöltem is vele, azonban erre ő olyat tett, amit még eddig egy fogoly se. Kinevetett! Engem! O.O Azt mondta, sokkal többet ér, mint amit kérünk, és hogy ő lesz Róma ura. Jó vicc! Ígéretem szerint meghallgattam, s mondhatom, jól felbőszített. Ő mindig csak a nyavalyás törvényekre, s azok megfontoltságára, szent létére hivatkozott, mintha azokat jobban tisztelné, mint magukat az isteneket! Szavamra, ez az ember teljesen bolond! Megvontam tőle a vacsorát, és elviharzottam a kabinomba. Idő kellett, hogy átgondoljam, mivel vágok vissza.

Amint lehet, ismét kikerül karcom hozzátok, s megláthatjátok, miképp fejeződött a vita. Nem vagyok jó, és nem is szándékozom pályát módosítani, de annyit megmondhatok: erre mindannyian kíváncsiak lesztek, vagy ne legyek többé kalóz!

Raptor Mercatorius

Dies Veneris, Aperire

Servus Humillimus mindenkinek, ki barát!

Mint mindig, karcom nem befolyásolja éltetek múlását, mindazonáltal remélem, nem talál titeket holtan. Az kellemetlen lenne. xd Áldjanak az istenek titeket ezen alkonyon, s remélem, örültök, hogy ily hamar szemetek elé kapjátok a folytatást. Helyzetünk nem változott, bár eléggé erős a szél, így lassan tovább kell állnunk, ha vihar lesz, azt nem tölthetjük partközelen. :/

A vita ma reggel folytatódott, ám még közel sincs vége. Az istenekre mondom, ez a férfi bolond! Legjobb vérmérsékletemet és kiállásomat vettem elő kedvéért, s a kormány mögül mondtam el neki szónokhoz illő beszédem. Beszéltem neki a római törvények kibúvóiról, a kiskapukról, melyeket mi is kihasználunk. A pénz elértéktelenedéséről, mely bennünket is sújt. Az ország helyzetének hanyatlásáról, amelyet mindannyian érzékelhetünk, ha kilépünk az utakra. Nektek nem mondhatok többet, mivel ha kitudódnak titkaink, súlyos következmények érhetnek minket. Leginkább halál, természetesen. De a hajóm is elveszne, s azt, tudjátok, nem hagyhatom. De midőn befejeztem beszédem, a balga ennyit mondott: Bolondok vagytok, ti, Róma férgei! Miután uralkodó leszek, mind egy szálíg...

Mondatát sajnos a drága halacskám nem fejezhette be, mivel lecsaptam a fejét. LOL XD S így, habár pénzt nem kaptunk érte, de ami fő, a becsületünk megmaradt. :D

Nos, kedves barátim, a mai nap így zárult. Mire ti ezt olvassátok (már amelyikőtök el tudja olvasni, köszönhetően oktatásunknak xd) kis csapatommal már messze járunk. Legközelebb talán hét alkony múltán jelentkezem, de figyeljétek a falat, mert követem jöhet hamarabb is!

–*Ha pedig szeretnétek mindig elsőként értesülni a karcaimról, figyeljétek a kis besurranót, s 5 denariusért szólni fog nektek, mikor jön.

Raptor Mercatorius

Aranyköpések |

„Azzal a kéréssel fordulok Önhöz, hogy vegye figyelembe árván maradt szívemet.”

„A betű nagyobb, mint a hang, a hang lehet a betűnek egy része.”

„A cím rövid és a vershez köthető, ami megjelenik a vers sorai között.”

„A versnek van gondolatmenete.”

„A vers tájnyelven íródott: mesél a tájról, ahol éppen ott van.”

„A versben vannak nem helyes szavak is, mint pl. prücsök, de ezt már nem tudjuk megváltoztatni.”

„Egyértelműen látszik már első ránézésre, hogy egy páros rímmel állunk szemben.”

„A vers szemmel láthatólag trochaikus műfaj.”

„1803-ban Csokonai megfogadta magának, hogy nem lesz több barátnője.”

„A nap felkeléséről ír az író.”

„A mű páros rím (a, b, a, b), mindenhol, minden 2. sor vége rímel az előtte álló sorral, pl. szellők is - tán ők is, és erre a költő figyel, hogy végig meglegyen ez a rímelés.”

„Baudelaire élete Párizsban született. Érettségi után bohém életet élt.”

„Az Albatrosz című versében szimbolizált elég sokat, ezért a közönség és ő nem igazán értették meg egymást.”

(Mikó Anna gyűjtése)

Ajánló rovatunkban ezúttal két különlegességgel szolgálunk. Öt diákunk: *Forgó Ágnes, Hódosi Nóra, Kiss Zsanett, Rabb Tímea* és *Süli Petra* csapatban indult el a *Nagy Könyves Beavatás* című országos, hétfordulós levelező versenyen, és jelenleg – az utolsó forduló eredményének ismerete nélkül, egy héttel az eredményhirdetés előtt – *Lyra* nevű csapatukkal az élen állnak. A verseny keretében írt ún. „beavató lapjaikról” mindent megtudhatunk, ami csak kell, hogy eldöntsük: érdek-e minket az adott könyv. Első meglepetésünk az egyik ilyen versenymunka. Második meglepetésünk: a *Mindenki* című Oscar-díjas magyar kisfilmről kérdeztük meg *Fejes Edit* tanárnő véleményét, ily módon ajánlva az olvasók figyelmébe az alkotást.

Maria V. Snyder: *Poison Study* – Méregtan

Azért volt jó olvasni, mert nem egy szokásos séma alapján íródott. A történet magával ragadó, beszippant a könyvbe, és fogva tart az utolsó lapig. A legjobban az író ötletei és megoldásai tetszettek. Hisz kapunk egy főhőst, akit kívül-belül láncok kötnek. Van egy mérge, ami a történet végére elillan, mint a pillangó. És a kedvesség itt halálos. Ezek és más szimbólumok, illetve ellentétek a történet idejébe úgy illenek, mint pék kezébe a kenyér. Sosem tudhatod, mi fog következni, és bár olyan, mintha tudnád, mi folyik a főhős fejében, végül mégis csalódsz magadban, pedig még a gondolatait is hallhatod. És ez teszi a könyvet azzá, ami számomra az egyik legértékesebb: tűztánccá, amiben vagy nyersz, vagy meghalsz. (Persze segít, ha rájössz: varázsolni tudsz.)

Ne olvassa el, aki nem szereti a fantasy világát. A történet olyan, mint egy tündérmese – csak éppen halálosabb. Hisz a szép királylány most egy fogoly, a szőke herceg egy méregszakértő, a gonosz boszorkány valójában jó. Aki szokásos gyerekmesét szeretne, olvasson mást, mert ez nem lesz egy fagyaltkehely! Erőszak és titkos kísérletek egy másik világban, ahol az emberek régi korok ruháit hordják, és tört hordanak a kezük ügyében. Mindemellett szerelmi szál is van benne, és nem is akármilyen, de nem azon van a hangsúly. Az egyik legszebb, amit 2016-ban olvastam, mégsem elcsépeltem. Aki olyan fantaszt szeretne, ami a szerelem köré épül, az ezzel a történettel nem fog összebarátkozni.

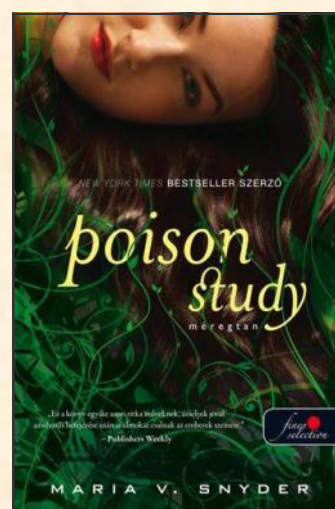
Annak ajánlom, aki még szeretne kalandozni egyet gyermekkorai fantáziavilágában, de már kinőtt a sémákból. Annak is, aki meg akarja ismerni önmagát, hisz már csak az álláspontja alapján, ami kialakul az olvasás közben, jó lecke az olvasónak. Ajánlom azoknak a kóborlóknak, akik nem tudják, mit is kellene tenniük, hogyan folytassák, mert főhősünket minden fejezetben próbára teszi Hekaté a keresztútjával, megmutatja, hol mi vár rá, és ezáltal Yelena gondolkodásmódja és a miénk is változik. Nehéz kérdés, hogy **lennék-e a könyvben főhős**, és lehetetlen rá válaszolni, hisz mind azok vagyunk. Hisz azok a dolgok, amik a lánnyal történtek, attól, hogy fantáziavilágban játszódnak, könnyen velünk is megtörténhetnek. Bárki elszakadhat a családjától, bárki lehet kísérleti alany, és bárkin megkísérelhető erőszak. Bárki gyilkossá válhat. És amikor az ember a hóhérra vár, és feladja a reményt, eljőhet az az ember, aki mindent megváltoztat. Bámulatos a lány bátorsága, a kitartása, ezért ha egy napon én lennék a főhős, csak remélem, hogy lehetek fele olyan jó, mint Yelena.

Megváltoztatnám a könyvön a fülszöveget. Hisz merénylet, mágia és megpróbáltatások minden második könyvben vannak. Ebből az ajánlóból mindössze annyit tudunk meg, hogy van egy lány, aki valami miatt gyilkossá vált, börtönbe került, de a törvény miatt az elhunyt ételkóstoló helyébe kell lépnie. Ez a történet sokkalta több ennél! Esetleg a borítón is lehetne változtatni, viszont ezeken kívül a történet tökéletes, és a karakterek is hibátlanok. Jó könyv volt így év végére!

Érdekeség, hogy az előző oldalon megismert regénnyel kapcsolatban a csapatnak még egy feladata volt: címlaptervet készíteni, és magyarázatot fűzni az elkészült munkához. Illusztrációinkon – az alábbi szöveg könynyebb megértése érdekében – fölül a csapat munkája, alul az eredeti címlap látható.

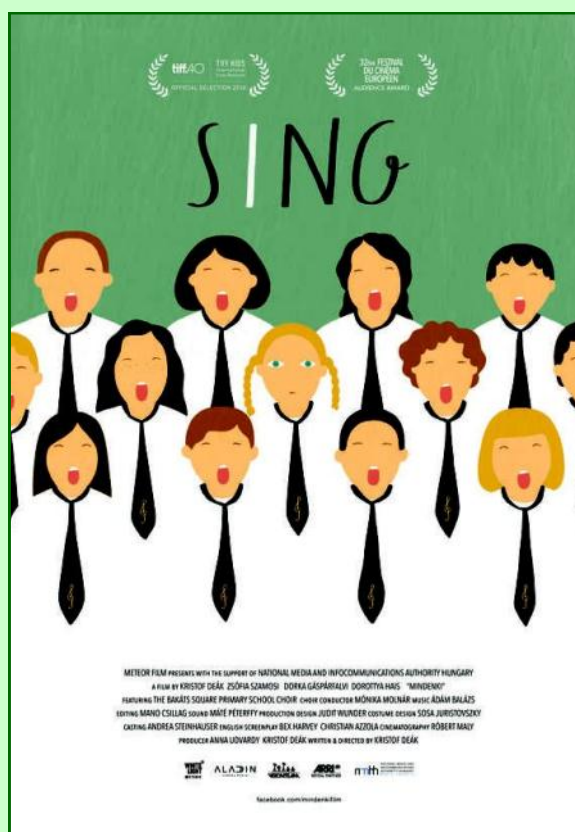
Nehéz feladatunk volt, mivel nem tetszett az eredeti borító, és rengeteg ötletünk volt egy új megalkotásához. A pillangóban már elsőre megegyeztünk, annak szerepelnie kell, nem csupán a Pillangó por nevű, főszerepet játszó mérge miatt, hanem mert Valek is egy pillangósobrot ajándékozott Yelenának. Emellett szimbólum a szabadságra, amit a lány talán sosem érhet el. Az üvegcsse központi szerepet kapott. Egyrészt jól jellemzi főhősünk helyzetét is, mivel üvegből van és bármikor összetörhet, és ezáltal nem tudni, mit okozna a benne lévő mérge kiömlése, ami megfelel a lányban dúló érzelmeknek és emlékeinek. Másrészt természetesen a mérget jelenítjük meg vele. Azért döntöttünk a zöld szín mellett, mert ez a természet színe, és ez az egyik első dolog, ami főhősünk meglát az ablakon kívül, a börtönben töltött idő után. Figyelembe ajánljuk, hogy csupán az üvegcsse és a pillangó van megvilágítva, minden más homályba borul. Ezzel hangsúlyozzuk, hogy ez a két legfontosabb célja Yelenának: a szabadság elérése, és ehhez az állítólagos Pillangó por beszerzése, illetve a könyv végére Valek szerelmi zálogát is jelenti. Szinte semmi más nem fontos, csak a túlélés. Hiszen a főhős, bár akrobata múltját mélyre zárta önmagában, még mindig kötélén táncol.

Lyra

Mindenki (Sing)

Eddig kétszer láttam a filmet, de nem kizárt, hogy még párszor megnézem. Egyelőre bizonytalan vagyok a megítélésében, olvastam vérszomjas kritikákat és egekbe magasztáló himnuszokat, az igazság valahol a kettő között lehet. Számomra a film legnagyobb erőssége a zenéje, a benne megszólaló dalok és a szünetekben elhangzó monodókák nagyon különleges hangulatot teremtenek. A legvégén felcsendülő Balázs Árpád-daltól libabőrös lettem, eszembe juttatta, mennyire szerettem általános iskolás koromban kórusban énekelni. Nem voltak olyanok, akik tátikáztak volna, János bácsi ugyanis kapásból kivágta vagy be sem engedte azokat a kórusba, akik nem énekeltek tisztán. Nem volt ezzel baj, tiszták voltak a szabályok. Szóval lehet moralizálni Erika néni pedagógiai elvein, jól tette-e, hogy többeket tátogásra kárhoztatott stb., de pont ettől lett a film Oscar-díjas: vitára sarkall, ráébreszt, hogy nem csak fekete vagy fehér a világ.

Fejes Edit

Egyéb események

Január 26-án Molnár Éva tanárnő a **Mozgáskorlátozott Nyugdíjasok Szeged Városi Egyesületénél** végzett egészségügyi méréseket a 15. gyerekápolói osztály tanulóival: *Papdi Csillával, Nagy Adriennel és Kálmán Cintiával.*

A jelenlevők az egészséges táplálkozásról kérdezték őket, és segítettek az érdeklődők vércukormérőjét helyesen használni. Ezen kívül mértek a vérnyomást, testsírt, testsúlyt és a vércukrot.

Tanulmányi kiránduláson jártak 13. Ruhaipari szakképzésben tanuló diákjaink *Nagy Piroska* kolléganónkkal Hódmezővásárhelyen 2017.02.14-én.

A képző- és iparművészeti tagozat végzősei ezúttal a hódmezővásárhelyi **Garbo plusz Textilfeldolgozó Kft-t** és **Földesi Dezső kötődéjét** látogatták meg.

Cuki&süti címmel hirdetjük meg az idén **általános iskolásoknak szóló divattervező pályázatunkat** a dél-alföldi régióban.

Az édességek világa vagy *Tücsök és bogár* címmel a füvek népe szolgálhatott inspirációul a diákok számára.

14 iskola 121 pályamunkát juttatott el január végéig iskolánkba. A rengeteg pályázó közül az első három helyezett mellett 26 általános iskolás diák részesült különdíjban.

A munkák iskolánk aulájába voltak megtekinthetők február végéig.

Az ünnepélyes díjkiosztóra az iskolanapon került sor, ahol a gyerekek és kísérőik nem csak ajándékaikat vehették át, de megnézheték divat- és stílustervezést tanulóink divatbemutatóját is.

Köszönjük, hogy velünk voltak!

Gratulálunk valamennyi résztvevőnek!

2017. március 12-én az **I. Intenzív Aerobik Nap** rendezvényén Molnár Éva tanárnő vezetésével biztosítottunk a gyermekfelügyeletet egész nap. A diákok kézműves foglalkozásokkal, társasjátékokkal várták a gyerekeket, akik egész nap jöttek-mentek, amíg az anyukák az órákon edzetek. A program célja a pénzgyűjtés volt a SZTE Gyermek-klinika Intenzív osztály számára, amiből egy mobil lélegeztető gépet szeretnének venni.

A Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és iskolánk **börzét** szervezett a megye könnyűipari ágazatban működő gazdálkodóinak. A vállalkozások a rendezvényen lehetőséget kaptak egy rövid bemutatkozásra, majd kötetlen beszélgetés keretében kapcsolatépítésre a tanulókkal. A program célja az volt, hogy támogassák az Iskola és a vállalkozások kapcsolatrendszerének kiépítését és segítséget nyújtsanak a tanulószereplésével és együttműködési megállapodással létrejövő gyakorlati képzés megszervezésében.

Gratulálunk!

Kedves büfésünknek, *Gyalog Henrikné Kittinek* és férjének második gyermekük, *Gyalog Letti* születéséhez, aki november 28-án érkezett 3070 grammal és 48 cm-rel.

Veres-Sziksza Mónika tanárnőnek és informatikusunknak, *Veres Sándornak* második gyermekük születéséhez. *Veres Bálint* december 27-én, 3240 grammal és 50 cm-rel jött a világra.

Volt diákunknak, *Kőműves Melinda Anettnek* és párjának második gyermekéhez, *Octavia Faith Kadarhoz*, aki február 11-én született 4000 grammal és 53 cm-rel.

Volt diákunknak, *Nagy Lillának*, és párjának, *Hámori Tibornak* kislányukhoz, *Hámori Milla Dorinához*, aki január 8-án született 3900 grammal és 51 cm-rel.

Volt diákunknak, *Taskovics Mónikának* és párjának, akkinek január 21-én megszületett második gyermekük, *Juhász Sándor Tamás*, 3890 grammal és 54 cm-rel.

Volt diákunknak, *Sándor Juditnak* és párjának, *Czetli Péternek* *Czetli Botond* nevű kisfiukhoz, aki február 23-án született.

Gratulálunk!

A Pécsi Tudományegyetem Hyperión Országos Tanulmányi Versenyén a döntőbe jutott és kitűnően szerepelt három diákunk: *Hódosi Nóra* (9.b) 10., *Forgó Ágnes* (11.a) 14., *Kiss Zsanett* (11.a) pedig 21. helyezést ért el.

A miskolci Herman Ottó Múzeum divattervező pályázatán részt vett *Kis Ibolya*, *Csurár Kitti* és *Sárközi Tímea* a 12.b-ből. Ibolya fődíjat, Kitti különdíjat nyert. A nyertes kabátterv elkészült, Ibolya azóta újra megjárta Miskolcot, és felvehette nyemrényét.

Az OSZTV szervezőinek tájékoztatása szerint **Pap Klára Melinda** 15/3. ápoló, **Like Edina** és **Fazekas Helga** 15. ápoló szakos tanulónk az **első**, a **második** illetve a **harmadik** helyről várja a döntőt.

A Szegedi SZC Móravárosi Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája által hirdett **Tápai Antal képzőművészeti pályázaton** *Kátai Heni* és *Kis Ibolya* 12.b osztályos diav- és stílus-tervező diákunk az **1. és a 2. helyezést** szerezte meg.

A Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kara játékos vetélkedőjén az **1/13. gyakorló ápoló osztály csapata** („Meszlényiné

projekt”) 3., a **2/14. gyakorló csecsemő- és gyermekápoló osztály csapata** („Csipke”) 4., a **2/14. ápoló osztály csapata** („Hyper ápolók”) 5. helyezést ért el.

A „Csinosan a jó célért” címmel a **szegedi Katolikus Házban szervezett jótékonyági rendezvényen**, ahol a Zenével a Rákos Gyermekekért Alapítvány számára gyűjtöttek adományokat, bemutatkozott *Reisz Piroška*, iskolánk 14. évfolyamos divat- és stílus-tervező szakos tanulója.

Dr. Pintér Sándor professzor úrnak, alapítványunk kuratóriumi elnökének, akit Szeged város közgyűlése **díszpolgárrá** választott.

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) 2017. február 17-én a Magyar Ápolók Napja alkalmából kiemelkedő munkájukért **Kamarai Díjban** részesítette iskolánk két nagy múltú tanárát: *Böröcsök Borbálát* és *Dr. Tamasi Mihályné*t.

Versenyeredmények

Az iskolai **Szép Magyar Beszéd** verseny győztesei:

- I. *Kuba Dóra* 9.b,
- II. *Vincze Violetta* 11.a,
- III. *Donka Edina* 11.a.

A két továbbjutó szépen helytállt az azóta megtartott **megyei** megmérettetésen is:

Kuba Dóra 11., *Vincze Violetta* 13. helyezett

Az iskolai „**Édes anyanyelvünk**” **nyelvhasználati verseny** eredménye:

- I. *Vincze Violetta* 11.a,
- II. *Ördög Petra* 10.a,
- III. *Kovács Tímea* 10.a.

Az első két helyezett képviselheti iskolánkat a szeptemberi megyei versenyen, amihez jó felkészülést kívánunk!

Az iskolai szavalóverseny eredménye:

- I. *Donka Edina* 11.a,
- II. *Kóródi Rebeka* 12.a,
- III. *Nagy Viktória* 10. b és
Borbás Viktória 9.b osztályos tanuló.

A továbbjutóknak sok sikert kívánunk a Dugonics Társaság Művészeti Fesztiválján, valamint a Vedres István Szakképző Iskola Babits Mihály szavalóversenyén!

Az idegen nyelvi országismereti vetélkedők eredménye:

Német:

1. 10.b osztály (Berta Krisztina, Debreceni Daniella, Varga Evelin)
- II. 11.b osztály (Gyukin Juliána, Tandari Vivien)
- III. 9.b osztály (Szanka Eszter, Tombáczi Ildikó, Zsolnai Eszter).

Angol:

- I. 13.gym (Ádok Lilla, Maár Viktória)
- II. 12.a (Kecskeméti Eszter, Tyukász Dávid)
- III. 14.sm (Medve Dániel, Vízvári Szabolcs).

A „Mindent tudni akarok!” vetélkedő eredménye:

9-10. osztályosok:

- I. 9.a osztály
- II. 9.b osztály
- III. 10.a/2-es csapat

11-12. osztályosok:

- I. 12.b osztály
- II. 12.a osztály
- III. 11.a osztály

Minden résztvevőnek gratulálunk!

A történelmi atlasz-használati verseny eredménye:

- I. 12.a (Bakos János, Hajas Tamás, Szilávik Noémi)
- II. 11.a (Forgó Ágnes, Kiss Zsanett, Rabb Tímea)
- III. 10.b (Tarjányi Luca, Vass Viktória, Záruba Erika)

Pályázati felhívás

Iskolánk a Kossuth Zsuzsanna emlékévé részeként pályázatot hirdet **Kossuth Zsuzsanna életútjának** kutatására.

A pályázat javasolt témakörei:

1. Kossuth Zsuzsanna és az ápolás
2. Kossuth Zsuzsanna és az önkéntesség
3. Kossuth Zsuzsanna, ahogy én látom

A pályázattal kapcsolatos **követelmények:**

A beküldendő anyag minimum egy-, maximum négy oldalas, mely 12-es betűmérettel, másfeles sortávolsággal,

Times New Roman betűtípussal készült.

A felhasznált irodalmat kérjük feltüntetni!

A pályázó a pályázati anyag megküldésével hozzájárul ahhoz, hogy a beküldött anyag tartalmát a bizottság megismerhesse.

Vállalja, hogy felkérés esetén a 2017. május 11-ére tervezett ünnepségen előadja. Hozzájárul ahhoz, hogy a pályamunka az Iskolaújságban megjelenjen.

Kategóriánként a legjobb pályamunka elismerésben részesül.

Beadási határidő: 2017. április 10.

A pályázatok leadása nyomtatott formában:

Tóthné Bíró Zsuzsanna igazgatóhelyettesnél

Március 15-e alkalmából szerte a városban megemlékezéseket, koszorúzás tartottunk. Képünkön az Aradi vértanúk terén látható Molnár Éva a 14. egy osztállyal.

2017 Kossuth Zsuzsanna éve.
Ennek tiszteletére hirdeti meg az SZSZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája képzőművészeti pályázatát általános és középiskolások számára.

Kifestőt már mindenki fogott a kezébe, ugye? Melléketként küldtünk nektek egyet. Kossuth Zsuzsanna figurája látható rajta. Kérlek nyomtasd ki neked tetsző méretben és vágd körbe! Ragaszd egy A4-es vagy A3-as méretű rajzlapra. Olvass Zsuzsanna életéről, és alkoss a figura köré olyan környezetet, amely szerinted illik hozzá. Gondolkozhatsz konkrét helyszínen, de választhatsz szimbolikus tartalmú hátteret is számára.

Használhatsz bármilyen technikát!
Kérlek keretezd a képed és így juttasd el hozzánk április 07-ig! Értékes nyeremények várnak!

Iskolánk címe:
SZSZC Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája
Szeged, Kodály tér 1.
6725

Rajzpályázat
Kossuth Zsuzsanna - mi az
üzeneted számunkra?

Ki volt Kossuth Zsuzsanna?

- Kossuth Zsuzsanna, iskolánk névadója Magyarország első országos főápolónője volt.
- Kossuth Lajos legkedvesebb húga, bizalmasa és segítője.
- Szerető feleség, majd gyászoló özvegy.
- Három gyermek édesanyja.
- A 48-as szabadságharc alatt tábori kórházakat hozott létre és ápolta a sebesülteket.
- A forradalom bukása után menekült, fogoly majd száműzött.
- Száműzetésében varrónő és csipkeverőnő.
- Vállalkozó, dolgozó nő New Yorkban.

Erdős nő, aki semmilyen körülmények között nem adta fel olveit, és akkor is kátartott, továbbment amikor nagyon nehéz volt. Igazi példakép lehet számunkra.

További információkat Kossuth Zsuzsanna életéről iskolánk honlapján találsz:
<http://www.kossuthzs-szeged.sulinet.hu/bemutakozunk/nevadonkrol>

Ne feledd!

Március 22-én fordítóverseny lesz angol és német nyelvből.

Március 23-án lesz a víz világnapja alkalmából rendezett városi vetélkedő.

Április 5-e tanítás nélküli munkanap. A 9.f osztálynak tanítás lesz, a 13. és 14. évfolyamoknak pedig **próbavizsgák**.

Április 11-e a költészet napja.

A tavaszi szünet **április 13-tól 18-ig** tart.

Április 19-21 között megemlékezünk a holocaust áldozatairól.

Április 24-én országismereti vetélkedő lesz latin nyelvből.

Április 24-e és 28-a között a Föld napja témahét lesz a fenntarthatóság és a környezetudatosság jegyében.

Április 26-tól 28-ig tartjuk az **osztályozó vizsgákat végzősöknek**.

Április 28-a a szerenád napja.

Május 4-e az utolsó tanítási nap a végzős évfolyamokon, az érettségi **portfólió leadási határideje** a 12. divat- és stílustervezőknek.

Május 6-án, szombaton lesz a **ballagás**.

Május 8-tól 26-ig lesznek az **írásbeli érettségi vizsgák**.

Május 11-én lesz az **ápolók világnapja**.

Május 22-e tanítás nélküli munkanap. Ekkor lesznek a **szakmai írásbeli vizsgák**, valamint az év végi írásbeli teljesítménymérés a 9. és 11. évfolyamon.

*Kossuth Zsuzsanna új szegedi emléktáblájának fotóját a Délmagyarország fotósának, **Tari Róbertnek** köszönhetjük.*

Idén is megrendezzük a **Szaktmák Éjszakáját 2017. április 21-én!** Hívunk, várunk Minden érdeklődőt! Diákok, szülők, barátok! Itt a helyetek!

A **KáZsé (Egész Könnyű)** lapot **kiadta:** a Szegedi Szakképzési Centrum Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája.

Felelős kiadó:

Horváth Levente Attila igazgató.

Felelős szerkesztő: Mikó Anna Júlia.

Szerkesztették: Csongrádi Beáta, Kiss Zsanett, Rabb Tímea.

A fotókat készítették: Csapó-Szabó Gabriella, Csongrádi Beáta, Egervölgyi Lilla, Mikó Anna, Molnár Gyöngyi, Okos Éva, Tóthné Bertalan Éva, Szatmáry Dániel, Zeffer Alexandra

Illusztráció: Ozsváth Enikő (címlap), Vincze Violetta.

A lapban megjelenteket írták:

Ácsné Fekete Ilona, Barát Judit, Bönde Nikolett, Czagányné Németh Melinda, Csongrádi Beáta, Egervölgyi Lilla, Fejes Edit, Forgó Ágnes, Gábor Szabó Gyöngyi, Hódosi Nóra, Mikó Anna, Nagy Piroska, Kiss Zsanett, Peszeki Szandi, Rabb Tímea, Süli Petra, Tóthné Biró Zsuzsanna, Wratin Sándor.

A versenyeredményeket, aranyköpéseket köszönjük tanárainknak, diákjainknak !

Szeged, 2017. március